

Afrika mýma očima - oděvní kolekce

Bakalářská práce

Studijní program: B3107 – Textil
Studijní obor: 3107R006 – Textilní a oděvní návrhářství
Autor práce: **Jana Slavíková**
Vedoucí práce: doc. ak. mal. Emilie Frydecká

TECHNICAL UNIVERSITY OF LIBEREC
Faculty of Textile Engineering ■

Africa as I see it - clothing collection

Bachelor thesis

Study programme: B3107 – Textil
Study branch: 3107R006 – Textile and Fashion Design - Textile and fashion design (Liberec)

Author: **Jana Slavíková**
Supervisor: doc. ak. mal. Emilie Frydecká

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jana Slavíková**
Osobní číslo: **T13000286**
Studijní program: **B3107 Textil**
Studijní obor: **Textilní a oděvní návrhářství**
Název tématu: **Afrika mýma očima - oděvní kolekce**
Zadávací katedra: **Katedra designu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Rešerše na téma "Afrika mýma očima" - výtvarné a textové zpracování tématu - historie a současnost afrického oděvu.
2. Od výtvarného návrhu oděvu k oděvní kolekci - návrhy a modelace oděvů, koncepce kolekce.
3. Rozpracování oděvní kolekce.
4. Realizace oděvní kolekce.
5. Fotografická dokumentace.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: **25**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

Jiroušková, J.: Černá Afrika: Černá Afrika. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2003, 165 s. Dějiny odívání. ISBN 80-710-6367-3

Kolektiv autorů.: Ilustrovaná encyklopedie odívání: od tógy po krinolínu. 1. vyd. Bratislava: Perfekt, 2009, 351 s. ISBN 978-808-0464-301

Hulec, O.: Dějiny Jižní Afriky. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 1997, 345 s. Dějiny států. ISBN 80-710-6247-2

Vedoucí bakalářské práce: **doc. ak. mal. Emilie Frydecká**

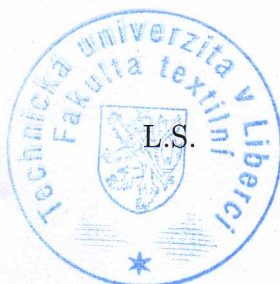
Katedra designu

Datum zadání bakalářské práce: **12. října 2016**

Termín odevzdání bakalářské práce: **5. května 2017**

Ing. Jana Drašarová, Ph.D.
děkanka

Ing. Renata Štorová, CSc.
vedoucí katedry

V Liberci dne 20. března 2017

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Současně čestně prohlašuji, že tištěná verze práce se shoduje s elektronickou verzí, vloženou do IS STAG.

Datum:

Podpis:

PODĚKOVÁNÍ

Chtěla bych poděkovat své vedoucí práce paní doc. ak. mal. Emilii Frydecké za odborné vedení a cenné rady, které mi pomohly při realizaci bakalářské práce. Také bych ráda poděkovala své rodině a přátelům za jejich podporu a pomoc.

ANOTACE

Pro tuto práci mě inspirovalo Africké odívání, především pro svoji barevnost a techniku zpracování textilie. Inspirace vychází z tradičního afrického oděvu, který je vytvořený z úzkých tkaných pruhů látek. Ty jsou africkými tkalci nejrůzněji skládány a sešívány v určitý motiv, čímž vzniká téměř umělecké dílo. Do oděvu jsem se snažila vnést modernější pojetí týkající se především střihu a použité technologie. Výtvarně jsem toto téma zpracovala do textilních objektů, vytvořených technikou tkaní keprových pruhů, připomínající motiv šachovnice.

KLÍČOVÁ SLOVA

africký oděv, oděvní kolekce, barevnost, technika výroby, tkanina, textilní objekt

ANNOTATION

For this bachelor thesis I have got inspired by african dressing, especially for its coloring and textile processing technique. The inspiration comes from traditional african clothing, which is made of narrow woven stripes of fabrics. These woven stripes are all folded and sewn by african weavers into a particular motive, creating almost an artistic work. I have tried to bring more modern concept regarding to its shape and the used technology. I have elaborated this theme in textile objects created by the technique of weaving twill strips, reminiscent of the theme of a chessboard.

KEYWORDS

African clothing, clothing collection, coloring, production technology, cloth, textile object

OBSAH

OBSAH.....	7
ÚVOD.....	9
I. REŠERŠNÍ ČÁST	10
1. Historie.....	10
1.1 Malý náhled do doby kolonizace	10
1.2 Domorodé kmeny – etnika	11
1.2.1 Gabon.....	11
1.2.2 Senegal.....	12
1.2.3 Namibie.....	13
2. Užité umění a designe	14
3. Africké odívání.....	14
3.1 Oděvy	15
3.1.1 Mužský oděv:.....	15
3.1.2 Dámský oděv:	16
3.1.3 Dětský oděv:	18
3.1.4 Svatební oděv:.....	19
3.1.5 Válečnický oděv:	20
3.1.6 Smuteční textilie:	21
4. Africké textilie.....	21
4.1 Souhrnný popis vybraných druhů afrických textilií.....	22
4.1.1 Adire	22
4.1.2 Aso oke	23
4.1.3 Bogolanfini	23
4.1.4 Kente	24
4.1.5 Kanga.....	25
4.1.6 Rafiové tkaniny.....	25
4.1.7 Vosková batika	25
5. Afrika jako módní inspirace	26
5.1 VEBA.....	26
5.2 VLISCO	27
5.3 Malina	29
5.4 Jihoafrická republika.....	29

5.5	Tanzanie	29
5.6	Etiopie	31
5.7	Keňa	32
5.8	Nigérie.....	33
II.	PRAKTICKÁ ČÁST	34
6.	Návrhy oděvní kolekce.....	34
7.	Výběr materiálu	34
7.1	Textilní materiál:.....	35
7.2	Keprovka:.....	35
8.	Použitá technologie	36
9.	Realizace a popis jednotlivých modelů	37
	FOTODOKUMENTACE	62
	ZÁVĚR	76
	POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE	77
	ZDROJE OBRÁZKŮ	78

ÚVOD

Pro svou bakalářskou práci jsem si zvolila téma Afriky. Zde mě inspirovalo mnoho prvků této země, která je jedinečná nejen svým pojetím v odívání, ale hlavně svojí úzkou spojitostí s přírodou. Zaujal mě svět domorodých kultur svojí divokostí, odvážností a nespoutaností. „Duše Afriky“ má podle mého názoru blíže k pochopení smyslu životu, než kdy měla civilizovaná Evropa.

Moje inspirace vycházela také z exotičností odívání, i z důmyslných šperků, které v každém kmenu měly jiný význam. Někde označovaly společenské postavení jednotlivce, jinde zručnost svého majitele. Zaujalo mě též rozličné tetování a malby těl svými abstraktními, většinou geometrickými motivy. Také použití nejrůznějších přírodních materiálů, od kůže, dřeva a listí, látky z kůry, přes bavlnu až po nejrůznější kovy, o čemž svědčí technicky náročné beninské bronzové sošky, hovoří o zručnosti a nápaditosti zdejších obyvatel. Nemalou roli v mém výběru sehrála i barevnost a tisk na textiliích, které jsou také svým způsobem ojedinělé. Oděvy a doplňky podtrhují celkový dojem i svojí výraznou barevností. Ta byla také prvotním impulzem pro výběr mého tématu.

I. REŠERŠNÍ ČÁST

1. Historie

Zprávy o Africe se do Evropy šířily velmi pomalu. Lodě průzkumníků a kupců sice občas připlouvali na pobřeží, ale jen málokdo se odvážil jít dál do vnitrozemí. Až od začátku 19. století se po Evropě šířila mylná představa, že Afričané nemají žádné dějiny. Pravdou je však to, že již v předkoloniální době se zde nacházely rozsáhlé říše a mocné městské státy. Relativně bohaté a rozsáhlé říše jako byla Ghana, Mali a Songhaj vděčily za svůj vznik jak znalosti zpracování železa, tak transsaharskému obchodu se zlatem a solí. Byly zde také velké skupiny zemědělců, kočovných pastevců, lovců a sběračů. Skutečný výzkum zdejšího odívání a textilií započal až v polovině 20. století. Podstatnou složku oděvů tvořily původní materiály. Bavlna rostla jen v západní Africe, která poskytovala textilní vlákno evropským mocnostem, které ji potřebovali pro svůj prudce se rozvíjející textilní průmysl. Z Číny bylo dováženo hedvábí a vlna ze severní Evropy. Díky těmto obchodům vznikala větší pestrost v používaných materiálech. Při výrobě šperků se uplatňovalo zlato a měď, které zde byly hojnou nerostnou surovinou. K barvení a pigmentům byly využívány minerály a rostliny. Využívaly přírodní materiály, peří, lastury a též kožichy malých savců, které se používali ke zdobení hotových oděvů například bederních roušek. [2,4]

1.1 Malý náhled do doby kolonizace

Kolonizace Afriky má dlouhou historii, která sahá již do dob starověku. Jednou z nejvýznamnějších kolonizací je považováno západní osidlování v 19. a 20. století. Tato kolonizace má kořeny už v 16. století, kdy Portugalci osidlovali africké pobřeží, aby zabezpečili cestu do Indie, kvůli obchodu. Obchodovali v podstatě se vším co tato země nabízela, od nerostných surovin (zlato a jiné drahé kovy) přes nejrůznější textilie a jiné zboží až dokonce přes nelítostný obchod s lidmi. V Africe existovaly tehdy domorodé říše, které soupeřily s Portugalci o jednotlivé mocnosti. Tento „boj“ byl odstartován v osmdesátých letech 19. století a tzv. „dekolonizace“ nastala v padesátých letech 20. století. V sedmdesátých letech 20. století se na většině afrického území opět chopili moci původní obyvatelé. [2]

1.2 Domorodé kmeny – etnika

Afrika je plná různých etnických skupin, které se od sebe liší, jak ve způsobu oblékání, tak různými doplňky i odlišným společenským životem. Inspirovala jsem se také některými z těchto etnik, u kterých jsem níže popsala jejich kulturu a způsob života. Jedná se tedy o západní pobřeží Afriky.

1.1.1 Gabon

Etnická skupina M'Pongwe žijící ve východním Gabonu, země deštného pralesa. Zde se těžila měď, ze které se vyráběli náramky a náušnice zdobící krky, ruce i nohy domorodých obyvatel. Až do 20. století nebyli zvyklí nosit vrchní díly oděvů. Provdané domorodé ženy nosily vysoké spletené účesy a to nejenom v Gabonu. Stejně jako jinde byl účes a pokrývka hlavy znamením společenského postavení. Muži se odívali do bederních roušek, vyrobených např. z opičích kožešin, nebo z kokosových vláken. Hlavy jim zdobily klobouky z palmových listů. Téměř všechny materiály pocházely z tropického deštného pralesa. Oděvy a šperky dokládaly zručnost i v boji a při lovu (náprsenky a ozdoby na pažích a nohou ze zvířecích ocásků a leopardí kůže). [3]

Obr.1 Žena z východního Gabonu [3]

Obr.2 Žena z východního Gabonu [3]

Obr.3 Muž ze severozápadního Gabonu [3]

1.1.2 Senegal

Zdejší podnebí je vhodné pro pěstování bavlny a ta se stala jedním z hlavních vývozních artiklů země. Místní obyvatelé ji používali k vyrábění oděvů, které byly jednoduše aranžované na těle. Vrchní část těla pokrývala blůza, která byla zakrytá elegantně našaseným přehozem a sepnuta špendlíkem. Spodní část oděvu tvořila jednoduchá zavinovací sukňe. Muži, kteří loví, měli speciální oděv, a tím byla bílá plátěná čapka, která se vážala pod bradou. Dále oděv obsahoval spodní tuniku a svrchní oděv s širokými rukávy, které byly poskládány tak, aby nevadily při pohybu. Jako doplněk oděvu či pomocná nádoba, byl opasek s mošnou, roh na prach a kožené sandále. [3]

Obr.4 Senegalský muž [3] Obr.5 Senegalská žena [3] Obr.6 Senegalský zemědělec [3]

1.1.3 Namibie

Domorodé skupiny lidí žijící na okraji pouště Kalahari v Namibii se nazývaly Hotentoti. Byli to pastýři dobytka, který byl významným zdrojem kůží na jejich oděvy. Jejich nejčastějšími vrchními oděvy byly kožené kápě nazývané *krosse*, které byly většinou zavazovány tak, aby zakrývali intimní části těla. Šperky byly vyráběny z různých materiálů jako byly korálky, peří a kovy. Používání dovážených materiálů, jako byly např. korálky naznačovalo bohatství a prestiž jelikož se mohly získat pouze obchodem. Skleněné korálky se objevily až v 16. století, když je sem poprvé přivezli portugalsí obchodníci. Místní lidé je velmi rychle uvítali jako novinku, kterou vyměňovali i za zlato. Staly se tak důležitou součástí jejich oděvní tradice. [3]

Obr.7 Bohatá hotentotská žena a pastýř dobytka [3] Obr.8 Bojovník a lovec šelem [3]

2. Užité umění a designe

Africké umění a designe má vysokou uměleckou hodnotu nejen v plastikách náboženského charakteru, ale i v předmětech každodenního života. V architektuře, ve výzdobě obydlí, v domácím nářadí, v látkách z kůry i potištěných tkaninách. Určitý styl a umělecký vkus se také objevuje ve výzdobě obydlí a jeho celkovém uspořádání. Hliněné chýše jsou zdobeny barevnými výstupky, římsami, okenními rámy a vyřezávanými sloupy. Nábytek i nádoby (hliněné misky a hrnky) je zdobeno nejrůznějšími dekory a geometrickými motivy (linie, kruhy, spirály apod.). Nádoby zhotovují i z plodů dýně, které zdobí vypalovaným vzorem nebo malbou. Výroba nábytku a plastik je většinou řezána jen z jednoho kusu dřeva, nepoužívají hřebíky ani kliš. [1,4]

3. Africké odívání

Pro Afričany žijícím tradičním způsobem je typickým „oděvem“ nahota. V tropickém a subtropickém podnebí je pro ně nejpraktičtější. Oděv se zde často omezuje na bederní roušku nebo penisová pouzdra. Až s příchodem islamistů a křesťanů se Afričané postupně začali zahalovat. Materiál i střih však zůstával stejný. Panovníci a hodnostáři se odívali do plášťů a jejich hlavy zdobily nejrůznější pokrývky, zatímco ostatní obyvatelstvo bylo až na zmiňované roušky nahé.

Afričané jsou úzce spjatí s přírodou, z čehož vychází i jejich oděv, který je zhotovený především z přírodních materiálů jako je: kůže, různé druhy rostlinných vláken apod.

Podle způsobu dekorování lze poměrně snadno určit vesnici, nebo dokonce i rodinu, která látku vyrobila. Znalost řemesla se učí v rodině již od útlého věku a dědí se z generace na generaci. Barevná kombinace má převážně i jiný význam, než ten, aby lahodil oku. Žlutá a zlatá barva je u většiny afrických etnik určena pro panovníky a jejich rodiny, červená značí barvu krve a bílá je barvou smrti. V jednotlivých regionech se však význam může i lišit.

Jednou z hlavních funkcí oděvu je vyjádření příslušnosti ke konkrétní společenské skupině. Např. u nigerijských Ibů se oblékají pouze ženy, které jsou provdané, naopak u konžských Bwaků si zakrývají hrud' pouze prostitutky. Perla na zástěrci hererských

dívek z jihu Afriky zase značí jejich zasnoubení. V západní Africe je hlavním znakem oděvu vesničanek šátek omotaný okolo hlavy a různá délka sukně, vytvořená jen z jednoho pruhu látky a omotaná kolem boků. Muži zde nosí bederní zástěrky, nebo penisová pouzdra.

Ve městě se na rozdíl od venkova muži i ženy oblékají podle módních trendů, jak evropských, tak i amerických. Pro zdejší obyvatelé je neméně důležité i to, co nosí na hlavě. Tradiční africké účesy se dají rozdělit do několika kategorií. Jednou z nich je období mezi dětstvím a pubertou, rozdíly v účesech jsou samozřejmě také mezi dívkami a chlapci. Některé profese a kasty mají také své specifické úpravy vlasů. Tradičním způsobem mnoha etnik je fixace účesu zvířecím trusem, nebo jílovitou hlínou. Mladé městské dívky, které jsou ovlivněny módními časopisy si vlasy nechávají po každém omytí rovnat, což kvalitě jejich vlasů příliš neprospívá. [1,2,3]

3.1 Oděvy

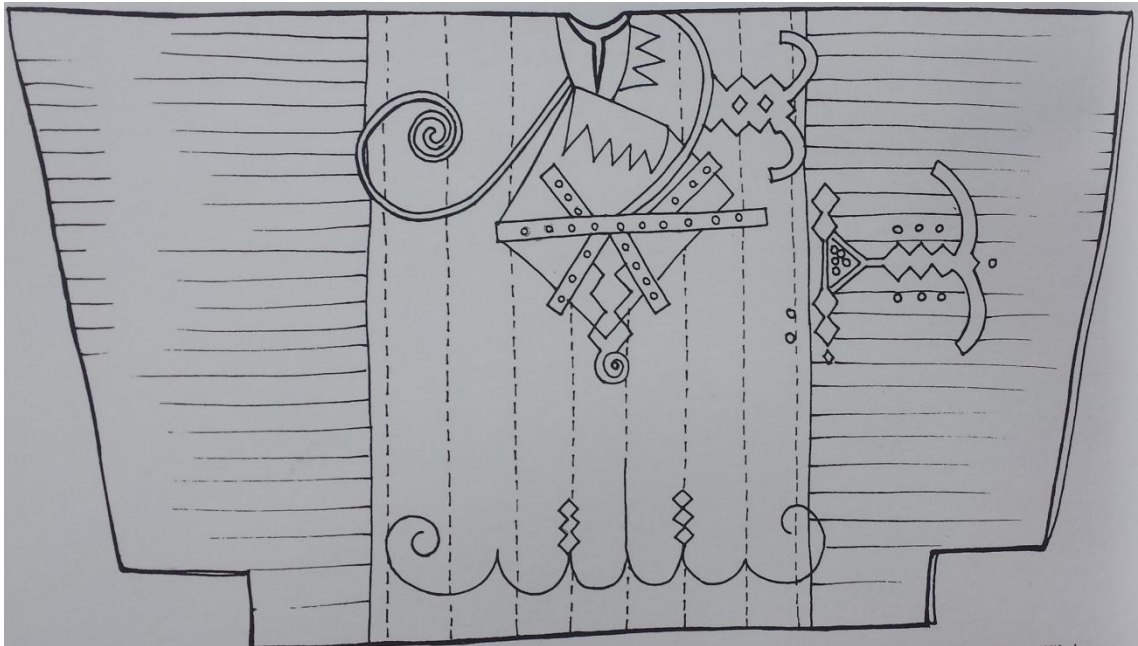
V předchozí kapitole jsme se věnovali oděvu, který nám říká, z jakého kmene či vesnice daná osoba pochází, v jaké kultuře žije a jak materiál na oděv používá. Oděv také naznačoval, jakého původu je daný člověk nebo čím se živí. Stručně se dá říci, že v předešlé kapitole jsme se věnovali oděvu, který nám rozděluje a popisuje různé skupiny lidí: bohatých a chudých, městských a vesnických, oslavujících i truchlících atd..

V této podkapitole se budu věnovat konkrétním oděvům rozděleného do skupin: pánský, dámský, dětský, svatební, válečnický a smuteční. Kde se zaměřím na různé typy oděvu a jejich výrobu a způsoby zdobení.

3.1.1 Mužský oděv:

Agbada / riga - jedná se o pánskou ručně tkanou splývavou košili či tuniku s širokými rukávy. Vyráběna nejčastěji z bílé bavlny. Tunika je zdobena bohatou výšivkou, která je ale velmi náročná na výrobu. V současné době upřednostňují jednodušší motivy. Jedním z nejoblíbenějších motivů jsou nedokončené uzle, arabská kaligrafie či motiv dvou nožů. Oděv je nošen v Nigérii kmeny (Jorubů, Hausů a Nupeů). Tunika je nošená

převážně vysoko postavenými lidmi, jako jsou králové, náčelníci apod. Tyto tuniky se nejčastěji dědí z otce na syna.

Obr.9 Volná pánská tunika zdobená bohatou ruční výšivkou [2]

3.1.2 Dámský oděv:

Pagne – dámské dvojdílné šaty nošené v Guineji, Ghaně a Nigérii. Jsou vyráběné z dvou různě dlouhých pruhů textilií. Kratší pruh textilie se používá na výrobu tzv. blůzky s ramínky, která je ve spodní části topu zakončená volány. Delší pruh textilie je omotaný kolem boků a slouží jako sukně. Ženy si v dřívější době barvily pagne samy. Například používali vzory nazývané:

- *Taka* – vzniká hned dvěma způsoby. První je jednodušší, textilie se pouze zapošíjí do pruhů. A druhý způsob je takový, že se textilie rozstříhá na úzké pruhy, které se přeloží na polovinu a poté se po 20cm opět přehýbá. Textilní materiál můžeme skládat hned několika způsoby (příčně, podélně nebo šikmo), to samozřejmě záleží na tom, jakého chceme dosáhnout finálního motivu. Když se pruhy textilie složí, navíjejí se na dřevěný sloupek a poté se barví. Po obarvení se pruhy textilie rozloží a sešíjí se v celek. Touto technikou docílíme obdélníkové vzorování se světlejšími středy.

- *Demijé* – opět se jedná o techniku, kde rozstříháme textílii na pruhy, které skládáme. Toto vzorování se však liší od toho předchozího tím, že se skládá nadrobno a po pár centimetrech se ovíjí rostlinným vláknem, dokud není celý pruh zdrhnutý. Dále následuje barvení. Po obarvení se textílie rozloží a vzniknou textílie se světlými a tmavými (obarvenými) pruhy, které se uprostřed rozstříhnou. Poté se skládají a sešívají znovu tak, aby vznikl motiv šachovnice (střídá se světlý obdélník s tmavým).
- *Dembe* – tento vzor vzniká tak, že se z dlouhých pruhů textílie upletou copánky. Ty se obarví a následně se rozpletou, vznikají tak na textílii nepravidelné barevné skvrny.
- *Kuruo-ori* – je motiv, který vzniká tím, že se jednotlivé kousky textílie zadrhnou pevným obtočením nitě. Po obarvení textílie se vytvoří tmavé hvězdičky se světlým, paprskovitým okrajem.

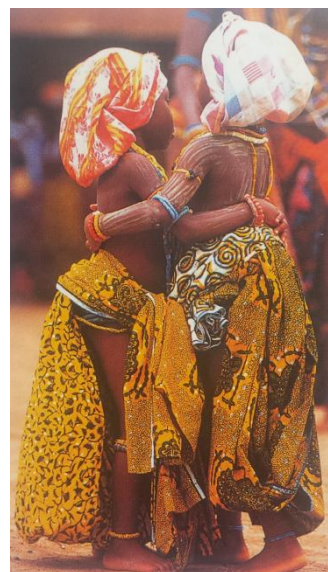
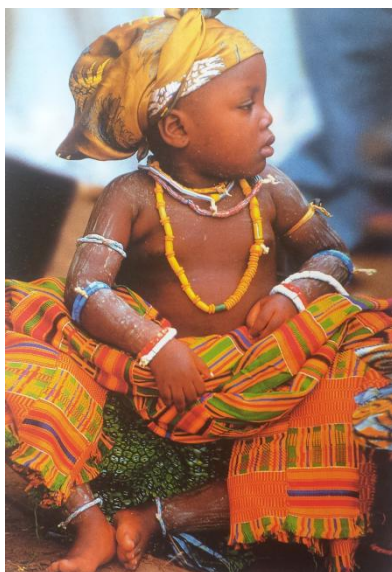
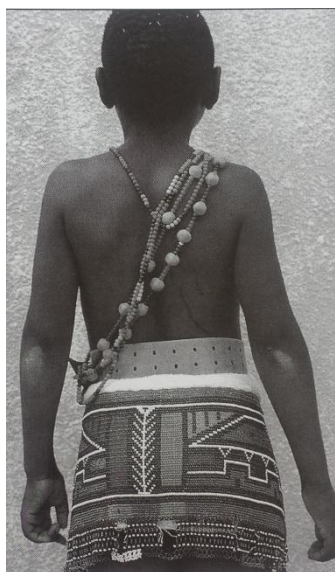
Obr.10 Guinejské ženy oblečené do pagne [2]

3.1.3 Dětský oděv:

Stejně jako u dospělých musíme hledět na rozdíly, kde zrovna žijí. Děti z malých vesniček či kmenů mnoho oděvů nemají. Jsou pouze zahaleni různými bederními rouškami nebo zástěrkami. Je to v podstatě taková zmenšenina dospělého oděvu.

Například:

- Ndebelské holčičky mají sukničku z drobných skleněných korálků jménem *Ghabi*.
- Sotské dívky mají zase zahalenou horní část těla tílkem s krátkými volány, který končí pod pupíkem. Tento oděv se nazývá *semabejane*, který opět kopíruje oděv jejich matek. Toto pojmenování používají, ale i pro další oděv a to pro široké šaty s nabranými rukávy, které nosí dívky i dospělé ženy.
- Krobské děti jsou oblečeni do zástěrek, které jsou složené ze dvou pruhů textilie a sahají až ke kotníkům. Mají tedy zakrytou pouze dolní část těla.

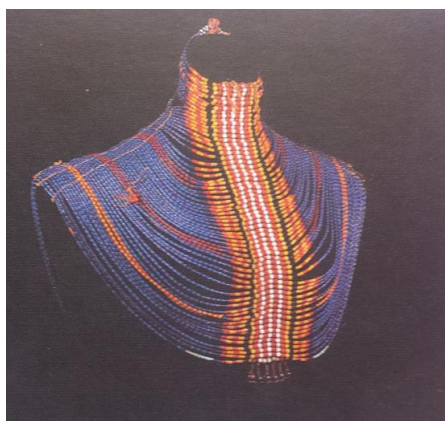
Obr.11 Ndebelská dívčí korálková zástěrka *ghabi* [2] Obr.12 Krobské dítě svátečně oblečené [2] Obr.13 Krobské dívky [2]

Už jako děti podstupují Afričané různé kosmetické úpravy. Například přidáváním kovových kruhů na krk, aby docílili v dospělosti dlouhého a štíhlého krku. V jejich útlém věku jsou prováděné i různé druhy zjizvování jako součást dekorace. Nejčastějšími šperky dívek jsou kožené šňůrky okolo krku, na kterých jsou navlečeny skleněné korálky.

Děti vyrůstající ve městech už nepodstupují takovéto obřady jako je zjizvování. Jejich styl života i oblékání se podobá více tomu evropskému. Např.: kalhoty, trička, sukně atd...

3.1.4 Svatební oděv:

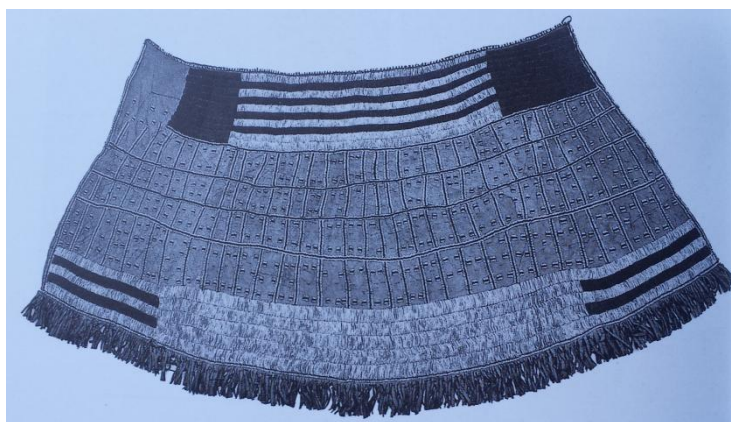
V tradiční africké společnosti je svatba jedním z nejdůležitějších okamžiků v životě. V Africe se dbá velmi na to, aby nevěsta v den svatby byla nejkrásnější. Kupodivu nevěstu nezkrášluje pompézní bílá roba, jako je zvykem u nás v Evropě. Nevěsta je oblečena pouze do kůží či látek. Hlavními zkrášlujícími prvky jsou však různé vonné oleje, masti, líčidla a hlavně mnoho šperků. Často má nevěsta na sobě tolik šperků kolik jen vlastní. Ovšem to se týká pouze tradičních afrických svateb. V moderních státech (jako je Jihoafrická republika) se svatební oděv velmi podobá evropskému stylu.

Obr.14 Korálový korzet nevěsty [2]

Obr.15 Ndebelská nevěsta [2]

Obr.16 Kožená svatební sukně [2]

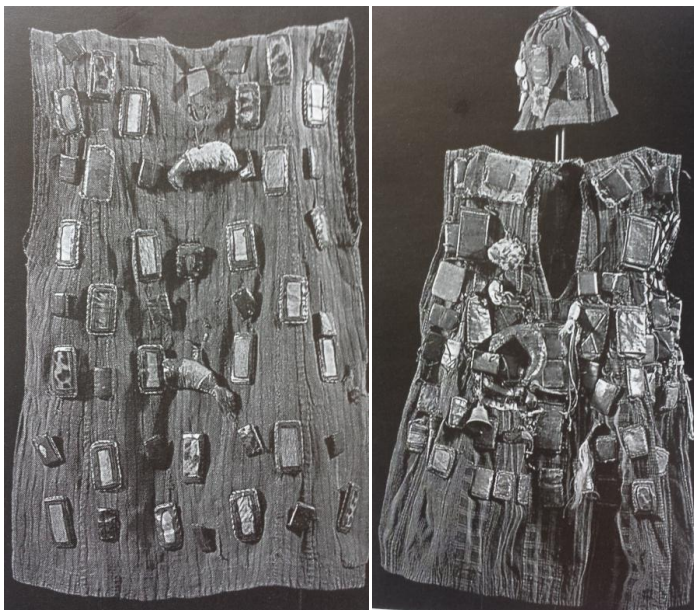
Obr.17 Nevěsta oblečená
v evropském stylu [2]

3.1.5 Válečnický oděv:

Oděv válečníků se skládá z tuniky či košile nazývané *batakari*. Oděv válečníku je ověšen (zdoben) různými zvonečky a amulety, které připravuje šaman daného kmenu. Amulety mají představovat symbol ochrany. Další ochranou je přilba. Ta je zdobena např. mušlemi, kousky zvířecí srsti nebo ptačím peřím. Další ochranou úlohou byly štíty. Častými doplňky oděvů byly i kůže divokých zvířat, které měli symbolizovat, že válečník je statečný muž.

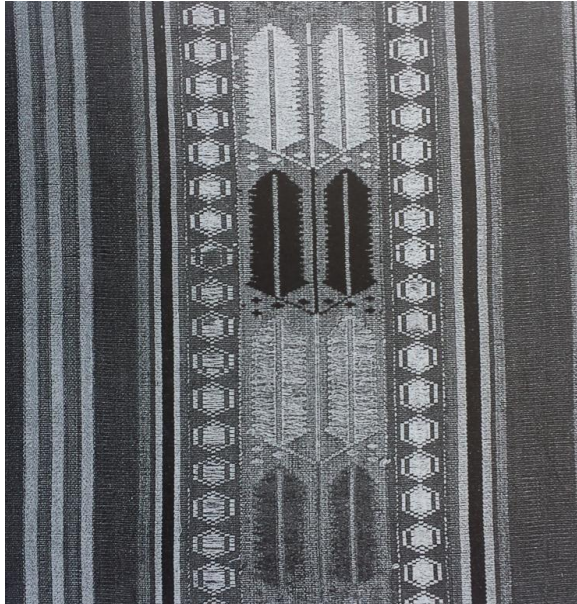
Obr.18 Ochranné válečnické přilby [2]

Obr.19 Válečnické tuniky pošívané malými předměty pro ochranu válečníků [2]

3.1.6 Smuteční textilie:

Lamba – jedná se o bavlněnou či hedvábnou textilií, která je součástí pohřební výbavy. Do lambi se balí nebožtíci. Zdobnost této textilie závisí na finanční situaci pozůstalých.

Obr.20 Bavlněná lamba [2]

4. Africké textilie

Africké textilie můžeme považovat za umělecká díla, obdobně jako i z nich zhotovené oděvy. Africké tkalcovské stroje umožňovaly výrobu pouze úzkých pruhů látek, které se dále sešívaly v jednotlivé oděvy. Barvení látek probíhalo různými způsoby, jednodušším batikováním i složitějšími technikami. Jednou takovou technikou bylo i potírání látky rýžovou kaší, která se po zaschnutí vyrývala a dále barvila nejruznějšími odvary z rostlin. Další technikou byl potisk razítky vyrobenými ze dřeva, jimiž se tisklo na pruhy látek několik vzorů současně. Tyto pruhy se následně ozdobným stehem sešívali a tvořily se z nich oděvy. [2]

4.1 Souhrnný popis vybraných druhů afrických textilií

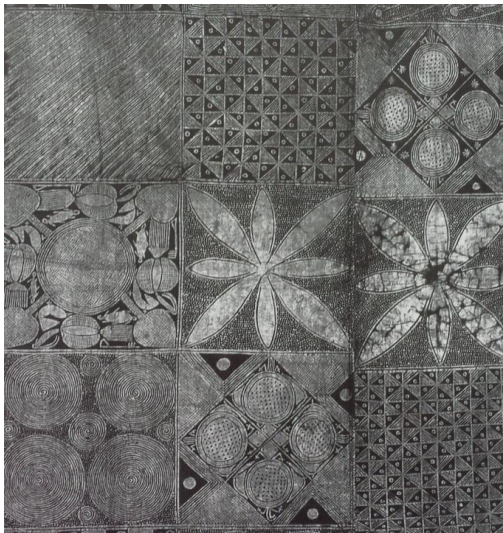
4.1.1 Adire – jedná se o jorubské¹ textilie barvené indigem.

K barvení indigem se používají buď čerstvě nadrcené listy indiga nebo sušené indigo. Potřebné množství indiga se spolu s pruhy textilie ponoří na tři dny do kádě s vodou a následovně se odstraňují nečistoty. Pokud chceme dosáhnout tmavšího odstínu, vložíme do kádě s vodou dřevené uhlí. Barevné pruhy se dále sešívají.

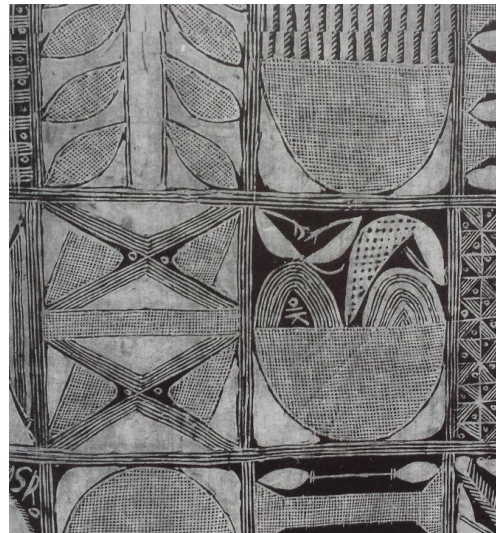
První zmínky o technice adire se objevily už v 11. století v oblasti Mali. Původní vzorky tvořili pouhé skvrny a kruhy, které vznikly vyvazováním drobných předmětů do látky pomocí rafiových vláken².

Adire se vytváří hned několika způsoby:

- Adire eleso - vzor se vytváří pomocí vyvazování různých předmětů na jorubské batice.
- Abere adire alabere - tento vzor vzniká poskládáním látek na sebe a poté jejich sešitím. Po obarvení textilie jsou stehy vypárány a vznikne tak rezerva. Dá se kombinovat i se způsobem vyvazování.
- Adire eleko – vzor se vytváří nanášením maniokového³ škrobu na jorubskou batiku. Škrob se roztírá na látku přes šablonu tak, aby vytvořil požadovaný vzor. [2,9]

Obr.21 Batikovaný vzor [2]

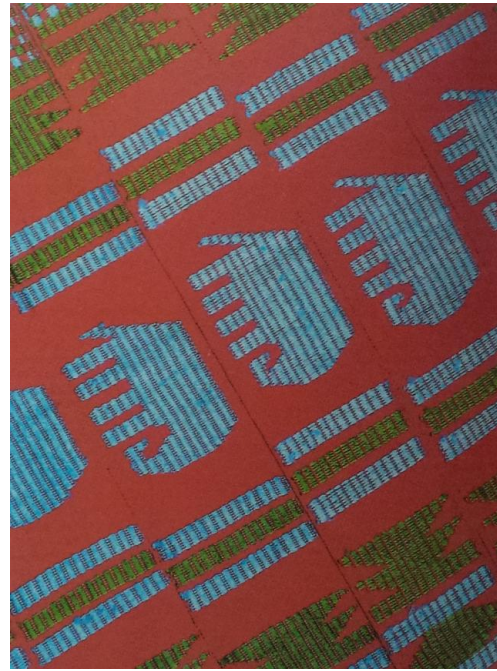
Obr.22 vzory použité na batiku adire [2]

1. Jorubové jsou velký etnický národ, žijící v jihozápadní části Nigérie, kde tvoří až 21% zdejší populace. Nacházejí se také v severozápadní oblasti Beninu až k východnímu státu Toga.
2. Lýková vlákna z listových pochev a stopek palmy rafie.
3. Hlízovité rostliny podobné bramboru.

4.1.2 **Aso oke** – jedná se o druh jorubské barvené tkaniny z hedvábné nebo bavlněné textilie sešité z úzkých pruhů. Tyto tkaniny mají mnoho barevných variant, ovšem největší obliby dosáhla indigově modrá, béžová a fuchsiově¹ červená. Nejčastějším dekorem jsou geometrické tvary. Pouze zřídka se objevují zvířecí a rostlinné motivy. Oděvy z této tkaniny používají Jorubové spíše ke slavnostnějším příležitostem. V bohatších vrstvách se aso oke protkává lesklými zlatými či stříbrnými vlákny. [2]

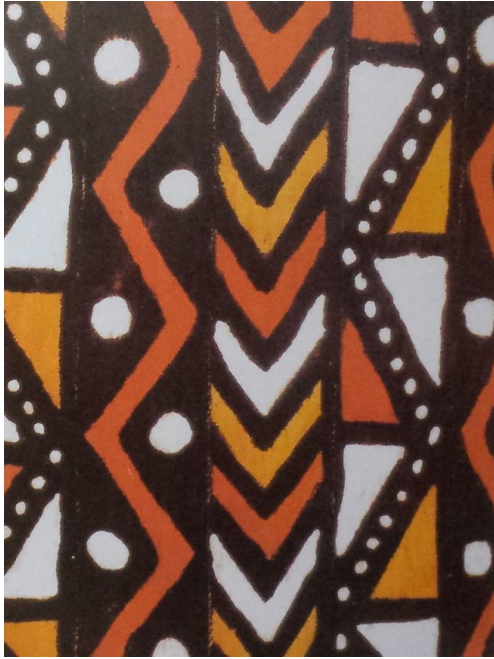
Obr.23 Africká látka utkaná z úzkých pruhů z bavlny a hedvábí [2]

Obr.24 Aso oke vyrobené z bavlny a hedvábí [2]

4.1.3 **Bogolanfini** – jedná se o blátěnou batiku, kterou vyrábějí Bambarcy z Mali. Základem této techniky je bílá bavlněná látka, která je nejprve namočená, usušena a poté nastříhána. Části látek jsou rozdělené tak, jak bude dotyčný vytvářet svůj vzor. Poté se na látku nanese bahno. To se vyškrábe do požadovaného obrazce a pak se nanese na látku barvicí směs. Tam kde bylo bahno odstraněno, se látka obarvila. [2]

1. Fuchsiová je velmi jasná, spíše studená růžová barva, někdy se jako fuchsiová může označovat i teplejší nebo méně sytá barva. Ostatně na samotném květu fuchsie také najdete spoustu odstínů.

Obr.25 Bogolan – blátěná technika [2]

Obr.26 Střídání geometrických
obrazců na bogolanu [2]

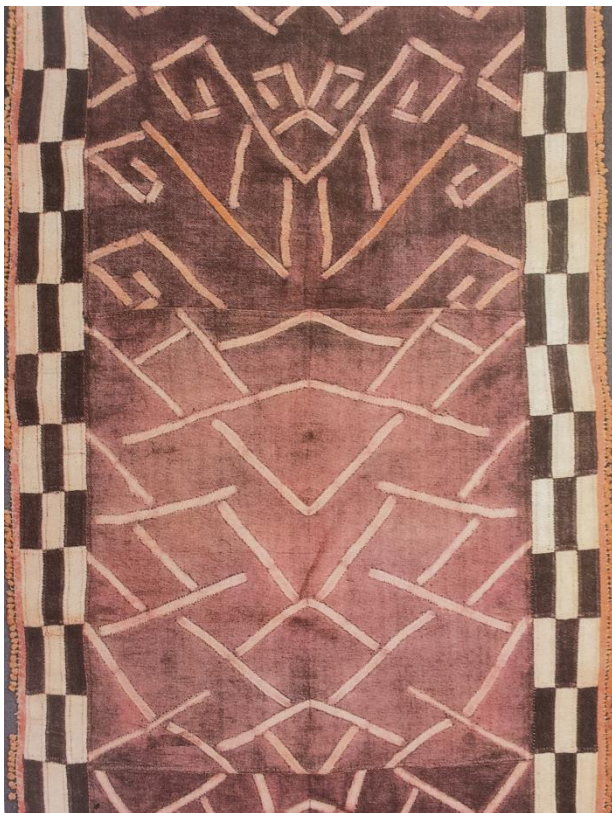
4.1.4 **Kente** - je africký textilie vyrobená z úzkých pruhů látky. Původně bylo kente oděvem ašantských králů a jejich rodin. Po čase však toto nařízení polevilo. I když kente začali nosit i obyčejní lidé, tento oděv si zachoval svůj slavnostní ráz a nosí se pouze při významných událostech.

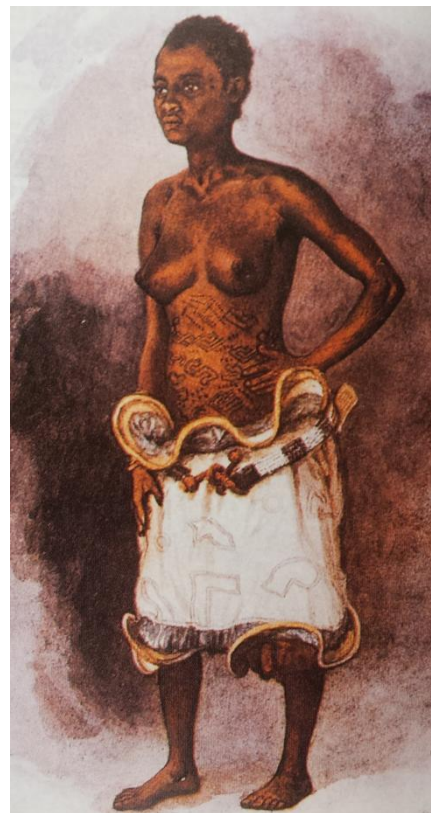
Obr.27 Kente vzniklé sešitím úzkých pruhů látky [2]

4.1.5 **Kanga** - jedná se o bavlněnou potištěnou tkaninu ve tvaru obdélníku, která je obmotána kolem těla. Vzory, které se používají, jsou většinou symetrické a liší se od sebe. Když najdeme ženy ve stejné kanzě, jsou to pravděpodobně velmi blízké přítelkyně. Původně se vzory na látky tiskly dřevěnými formami, ve tvaru drobných bílých puntíků nebo květin na černý či červený podklad kangy. [2]

4.1.6 **Rafiové tkaniny** - se tkají z rafiových vláken pocházející z rafiových palm. Oděvy z těchto vláken nosí jak ženy, tak muži. Rafiové textilie jsou tkány na stavech, které mají sklon nakloněného rámu 45° proti tkalci. Výsledná velikost tkaniny je daná velikostí osnovy. Práce na tomto oděvu je přísně rozdělena. Muži zpracovávají vlákno z palm a starají se o tkací část a ženy se věnují následně o ozdobení textilie. [2]

Obr.28 Rafiová textilie vyrobena sešitím menších částí [2]

Obr.29 Kubská žena v sukničce z rafiové textilie [2]

4.1.7 **Vosková batika** - vzniká velmi podobně jako blátěná batika. Na kus látky se nanese vosk po celé ploše a poté se vosk vyškrábe ostrým předmětem do určitého tvaru. Do vyškrábaných vzorů se nanese barvicí směs, která látku obarví. [2]

5. Afrika jako módní inspirace

Móda v Africe inspirovala mnoho evropských módních návrhářů. Okouzlovala svojí bohatou a výraznou barevností a také svou tajemnou exotičností. Africkým stylem bylo ovlivněno mnoho světoznámých oděvních návrhářů, jako byl francouzský Christian Dior, Ralph Lauren, španělská návrhářka Estelle Carlesonová a mnoho jiných. I značka Hermes vytvořila kolekci z bakubského sametu.

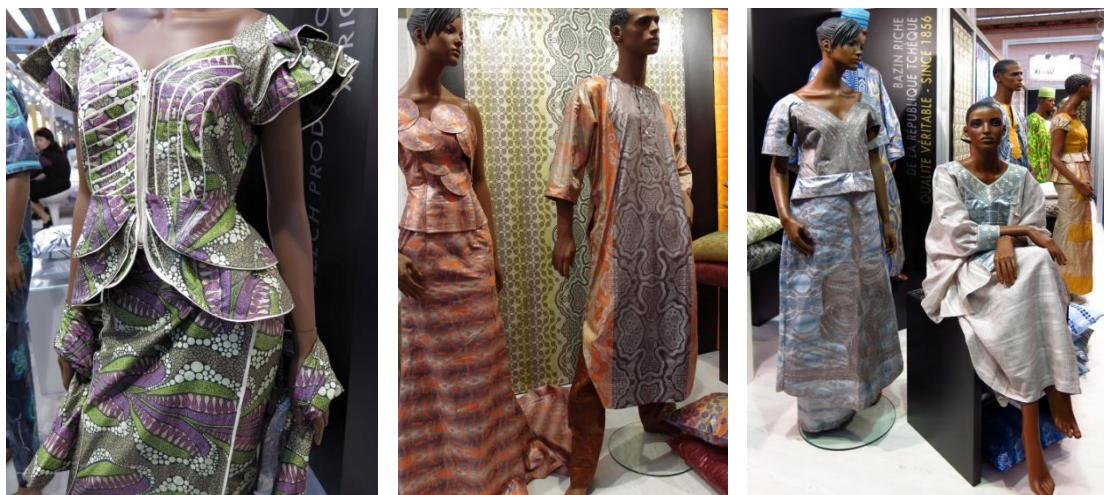
Africkou exotičností se inspirovali i světoznámé firmy jako je např. holandská firma Vlisco nebo česká firma Veba.

5.1 VEBA

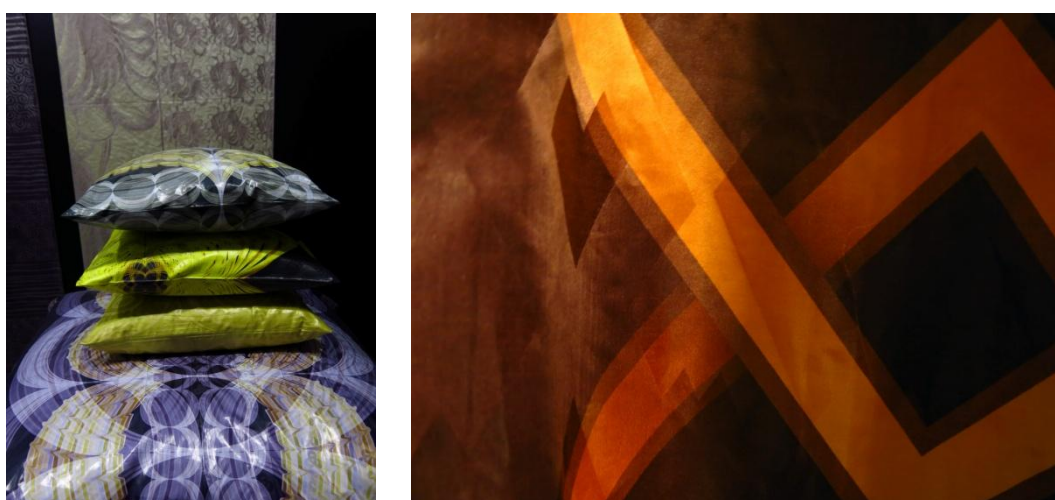
Jeden z největších českých vývozců textilie do Afriky (a nejen tam) je společnost VEBA, která se specializuje na výrobu žakárských tkaných bavlněných tkanin. S pomocí nejmodernější textilní technologie a skupiny návrhářů jsou výrobky VEBA na vysoké estetické úrovni. Společnost se zaměřuje na výrobu domácího a oděvního sortimentu. Inspirují se africkou ornamentálností a barevností.

Tato společnost má ve své strategii neustálé zvyšování kvality výrobků včetně ochrany životního prostředí, za což získala v letech 1995 a 1999 certifikáty potvrzující shodnost jejího systému řízení s ochranou životního prostředí.

Historie společnosti VEBA sahá až do 13. století, kde navázala na bohatou tradici textilní výroby na Broumovsku. Její dnešní podoba vznikla po průmyslové revoluci v 19. století, kdy nastal velký rozmach průmyslové výroby. [5]

Obr.30 Potištěné textilie v oděvu od firmy VEBA [10]

Obr.31 Potištěné ložní prádlo od firmy VEBA [10]

5.2 VLISCO

Jedná se o jednu z nejslavnějších holandských firem, která se specializuje na výrobu africké textilie. Snaží se o propojení africké a evropské kultury. Dává vysoký důraz na barvy a vzory, které definují africký oděv. Textilie je vyráběna pomocí speciálních technologií za použití vosku. Je k dostání po kusech cca po šesti metrech. Nové kolekce textilií se objevují čtyřikrát do roka zároveň s limitovanou kolekcí oblečení, která slouží jako inspirace k použití těchto látek. Firma inspiruje mnoho světových návrhářů jako například **Johna Galliana** či **Jeana P. Gaultiera**.

Nigériiský návrhář **Yinka Shonibare** je jeden z umělců, který používá textilie VLISCO. Jeho stěžejním tématem tvorby je vzájemné působení Afriky a Evropy za doby kolonialismu a post-kolonialismu. Toto téma vyjádřil tak, že oblékal figuríny či sochy do rokokových a viktoriánských kostýmů, jejichž textil měl typický africký potisk. [8]

Obr.32, 33, 34, 35, 36 Oděvy od firmy VLISCO [11]

5.3 Malina

Africký import Malina dováží textil, šperky, nábytek a umění ze západní Afriky z Pobřeží slonoviny, převážně z jeho největšího města Abidjanu. Látky jsou vyrobeny podle originálních afrických návrhů. [7]

Obr.37, 38, 39 Textile importovaná od firmy Malina [12]

5.4 Jihoafrická republika

Jednou velmi významnou firmou v Jihoafrické republice je značka Brandini. Specializují se na pánské a dámské oblečení, které se vyváží do Evropy, USA nebo Austrálie. Návrháři značky Brandini se inspiroují především tradiční barevností a spojují ji s evropskými trendy.

5.5 Tanzanie

Zdejší móda zažívá v posledních letech velký rozkvět. Důkazem toho je místní Swahilský fashion week, který je na vysoké úrovni. Každý rok se zde představí mnoho nových talentovaných návrhářů z celé Afriky. Díky tomu se africké tradiční látky stávají součástí dnešní módy a inspiroují další generace. Africká móda se dostává díky africkým i evropským návrhářům do celého světa.

Jeden z nejlepších a nejoblíbenějších návrhářů v Tanzanii je **Mustafa Hassanali**. Ten nejen že vnáší nový pohled do tradičních střihů, ale je i organizátorem Swahili Fashion Week, kde otvírá možnosti novým talentům. Mustafa Hassanali vytváří každoročně

čtyři nové kolekce, které jsou vždy významnou událostí. Své modely předvádí nejen po celé Africe ale i mimo ni.

Obr.40, 41, 42, 43, 44, 45 Pánská kolekce z Swahili Fashion Week [13]

Dalším významným tanzaniiským návrhářem je **Gymkhana Hilali**, který je majitelem módní značky **Paka Wear**. Jeho tvorba byla prezentovaná na různých módních přehlídkách jako je Swahili Fashion Week, Kale Fashion Show či Lady In Red Fashion Show, kde ho ocenili jako nejkreativnějšího návrháře pro rok 2010. Ve své tvorbě kombinuje mezinárodní prvky se svahilským hip-hopem.

V Tanzanii působí i česká návrhářka **Zuzana Lhotová** se svou značkou **Chizika**, která spolupracuje se třemi africkými švadlenami. Jedna vede krejčovskou dílnu, druhá vede firmu a třetí je designérkou. Zuzana Lhotová je původně studentka antropologie, která

jela do Tanzanie zkoumat malířský styl Tingatinga. Při zdejším pobytu si zamilovala barevnost vzorů afrických textilií a začala navrhovat originální šaty nejen pro místní, ale i evropské ženy. [6]

Obr. 46, 47, 48 Oděvní kolekce značky Chizika [14]

5.6 Etiopie

Mladá módní návrhářka **Fikirte Addis** svou tvorbou ovlivnila odívání v celé Etiopii. Je majitelkou značky Yefikir Design, kterou představila na mnoha módních událostech po celé Africe. Při své tvorbě experimentuje s různými materiály, které vynikají svou barevností a originalitou. Většina modelů je ušitá z ručně vyráběné bavlny. Yefikir Design je zejména dámskou značkou. Tato návrhářka je zároveň i dětskou psychologičkou bojující proti zneužívání dětské pracovní síly. [6]

Obr.49, 50 Oděvní kolekce návrhářky Fikirte Addis [15]

Obr.51, 52 Oděvní kolekce etiopské návrhářky Fikirte Addis [15]

5.7 Keňa

Afro-Chique je oděvní značka pro ženy, která spojuje vizuální identitu afrických tisků s vlivem současné londýnské kultury. Každý kus oděvu je jedinečný a žádoucí, může se pochlubit živými barvami a čistými strukturovanými návrhy. Afro-Chique poukazuje, že moderní ženskost je o síle a individualitě. [6]

Obr.53, 54, 55 Dámská oděvní kolekce od značky Afro-Chique [16]

5.8 Nigérie

Nigériiská návrhářka **Ngozi Pere-Okorotie** je majitelkou značky **Zed Eye**. Svou tvorbu navrhuje tak, aby byla snadno kombinovatelná a hlavně nositelná. Její modely si uchovávají multikulturní punc. [6]

Obr.56, 57, 58, 59, 60, 61 Oděvní kolekce od značky Zed Eye [17]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6. Návrhy oděvní kolekce

Autorské návrhy jsou inspirované africkým oděvem a technikou zpracování textilie. Oděvní kolekce zahrnuje sedm oděvů obohacenými textilními objekty, které jsou vytvořené technikou tkaní. Oděvní kolekce vychází z jednoduchých střihů, které doplňují složité tkané variace z keprových proužků. Jedná se tedy o tunikové šaty, delší tunikový top s dlouhými kalhoty, krátký tunikový top se šortky, zavinovací sukni s podprsenkovým topem, dlouhé kalhoty s podprsenkovým topem, body s nohavičkami, tunikový plášť, dlouhou tunikovou vestu a textilní objekty.

7. Výběr materiálu

Volba materiálu byla cíleně zaměřená na přírodní textilie. Oděvy jsou tedy ušité převážně z bavlny, ale je tam použitý i len a lycra. Barevnost textilního materiálu jsem volila tak, aby vzájemně ladila s barvou keprovky. Keprovka je stuha tkaná pevnou keprovou vazbou.

Zvolené barvy textilního materiálu: béžová, bílá, černá, oranžová a žlutá.

Barvy keprovky: žlutá, námořnická modř, bílá, zelená, oranžová, světle a tmavě levandulová, bordó, tyrkysová modrá, světlá béžová, písková béžová a velbloudí béžová.

7.1 Textilní materiál:

MATERIÁL	BARVA	VAZBA	SLOŽENÍ
Bavlněná tkanina	běžová	plátno	100% bavlna
Bavlněná tkanina	bílá	plátno	100% bavlna
Bavlněná tkanina	černá	plátno	100% bavlna
Bavlněná tkanina	žlutá	plátno	100% bavlna
Bavlněná tkanina	oranžová	kepr	100% bavlna
Lněná tkanina	bílá	plátno	50% len, 50% bavlna
Pletenina	běžová	zátažná jednolícní pletenina	95% bavlna, 5% lycra
Pletenina	černá	zátažná jednolícní pletenina	95% bavlna, 5% lycra

7.2 Keprovka:

BARVA	ŠÍŘE	SLOŽENÍ
žlutá	8 mm	81% bavlna, 19% polyamid
žlutá	25 mm	83% bavlna, 17% polyamid
modrá navy	40 mm	83% bavlna, 17% polyamid
tyrkysově modrá	10 mm	83% bavlna, 17% polyamid
světle béžová	8 mm	81% bavlna, 19% polyamid
pískově béžová	40 mm	83% bavlna, 17% polyamid
velbloudí béžová	8 mm	81% bavlna, 19% polyamid
velbloudí béžová	25 mm	83% bavlna, 17% polyamid
bílá	20 mm	85% bavlna, 15% polyamid
světle levandulová	20 mm	85% bavlna, 15% polyamid
tmavě levandulová	14 mm	84% bavlna, 16% polyamid
bordó	20 mm	85% bavlna, 15% polyamid
oranžová	16 mm	84% bavlna, 16% polyamid
zelená	40 mm	83% bavlna, 17% polyamid
zelená	10 mm	83% bavlna, 17% polyamid

8. Použitá technologie

Použitou technologií je ruční tkaní, při kterém byla použita plátňová vazba. Ta vznikala proplétáním osnovních a útkových keprových proužků různých šíří.

Dle vlastního návrhu jsem si nejprve zvolila barvu a šíři keprového proužku. Ten jsem nastříhala do požadované délky. První část rozstříhaných keprových proužků jsem připevnila pomocí špendlíků na polystyrenovou desku a vytvořila jsem tak osnovu. Druhou část keprových proužků jsem použila jako útek na proplétání osnovy z keprovky. Tímto mě vznikla plátňová vazba, která byla použita jako část oděvu nebo jako samostatný textilní objekt.

9. Realizace a popis jednotlivých modelů

Model 1 – tkaná podprsenka s bederní rouškou a lněné kalhoty

První model je tvořen z tkané podprsenky, bederní roušky a lněných kalhot.

Tkaná podprsenka je vytvořena ze žluté keprovky 8 mm široké a vytkané do nepravidelného tvaru trojúhelníku. Ty jsou lemované námořnickou modrou keprovkou, širokou 40 mm. Z té jsou také vytvořena ramínka a pás pod prsy. Ramínka jsou na zádech překřížené. Pás pod prsy je zakončený čtyřmi žlutými keprovými proužky širokými 8 mm, které se na zádech zavazují.

Bederní rouška je vytvořena ze žluté keprovky, široké 25 mm. Ta je vytkaná do dvou obdélníků, které jsou lemované modrou keprovkou, širokou 40 mm. Každý z těchto obdélníků je zakončený pasovým límcem, který se váže na obou bocích. Vázání je tvořené opět čtyřmi žlutými keprovými proužky, širokými 8 mm.

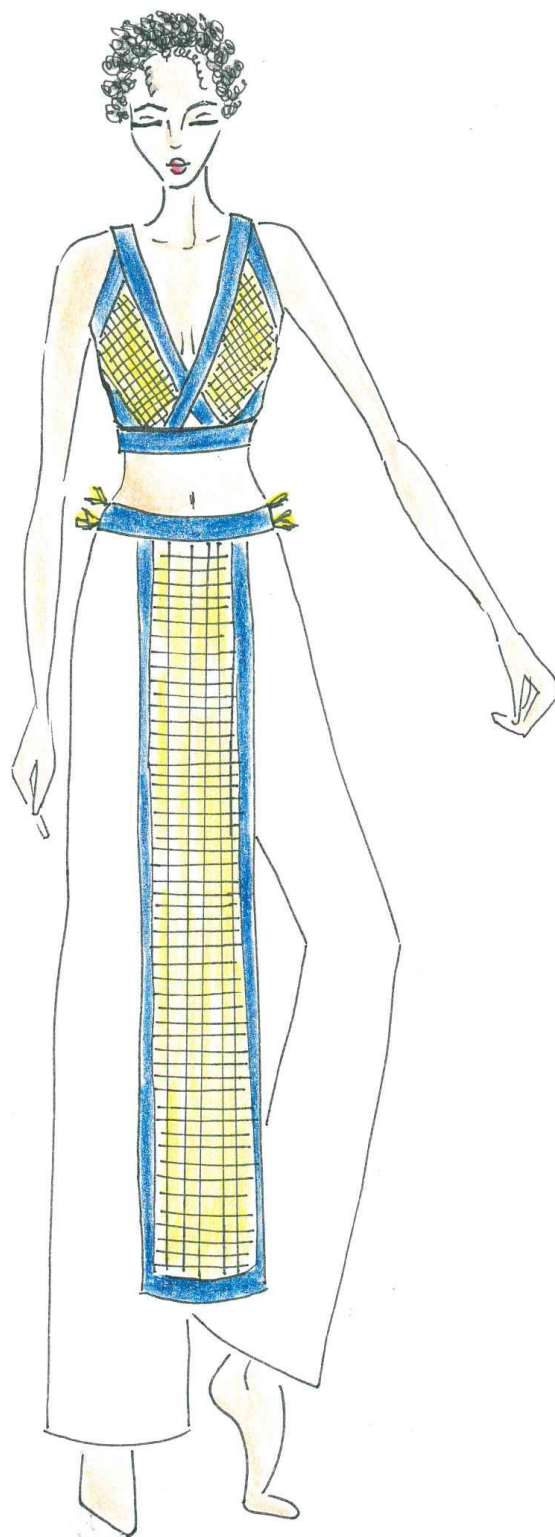
U lněných bílých kalhot jsem si nejprve vytvořila střih a provedla modelaci. Poté jsem střih přenesla na lněný textilní materiál a vystříhla přední a zadní díl kalhot. Vystřižené díly a záševky jsem zastehovala k sobě. Následně jsem vše prošila na šicím stroji a stehovací nit vypárala. Dále jsem na overlockovém stroji obnitkovala boční švy, krokové švy, sedové švy, dolní okraj a podsádku. Když vše bylo obnitkované, tak jsem do sedového švu zastehovala zdrhovadlo, které jsem následně prošila na šicím stroji. Nakonec se přišíla podsádka k pasovému okraji a zahrnul se dolní okraj nohavic, který se prošil na šicím stroji.

Údržba tkaných oděvů:

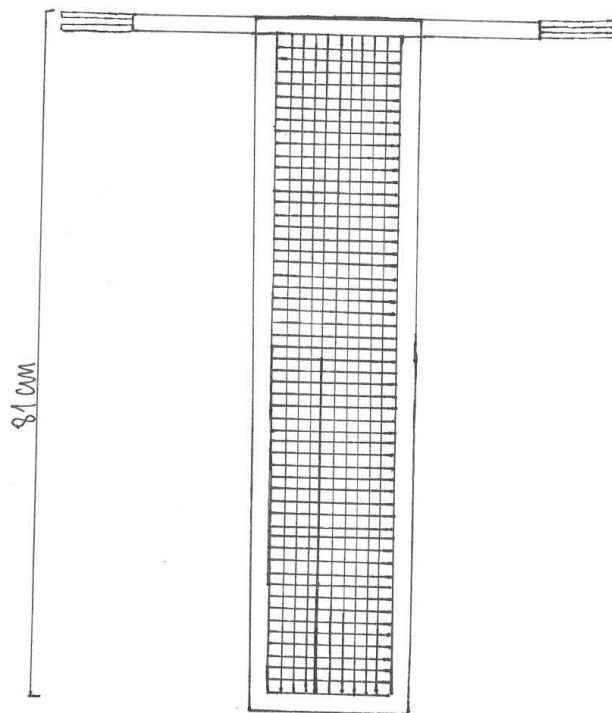
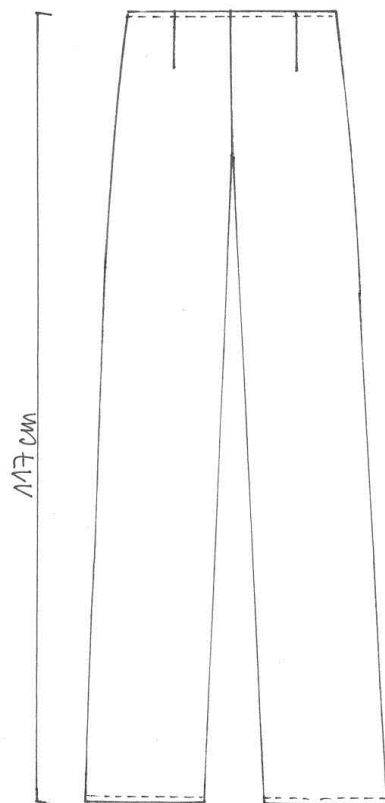
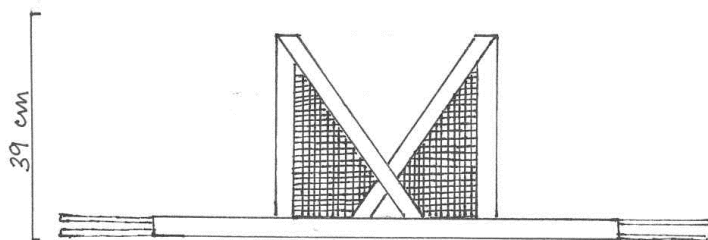
Údržba lněných kalhot:

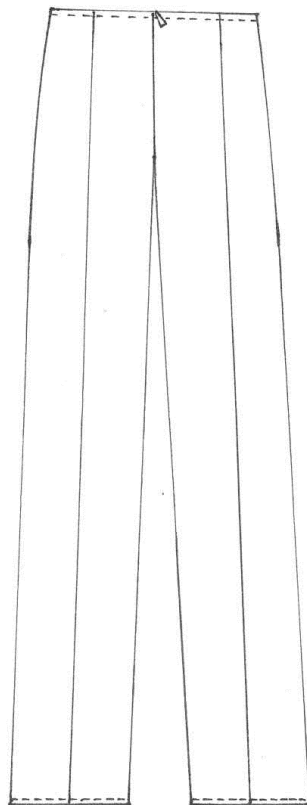
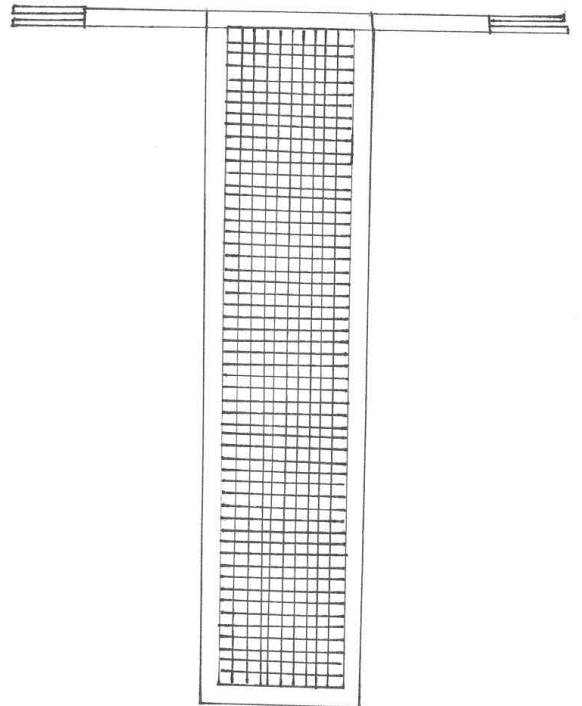
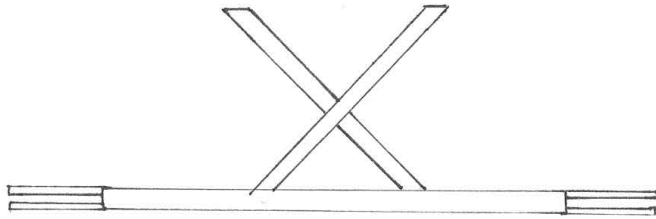

Návrh modelu 1

Technický náčrt modelu 1 – přední pohled

Technický náčrt modelu 1 – zadní pohled

Model 2 – Tkaný textilní objekt č. 1, bavlněná dlouhá tunika a bavlněné kalhoty

Tkaný textilní objekt č. 1 se skládá ze dvou částí přední a zadní. Přední část je vytkaná do dlouhého obdélníku, který sahá až do půlky stehen. Tato přední část je tvořená opět keprovými proužky, kde osnova je zhotovena bílou keprovkou, širokou 20 mm a útek je zhotoven zelenou keprovkou, širokou 10 mm. Takto vytvořený obdélník je olemován bílou keprovkou, širokou 20 mm. Zadní část objektu začíná a končí stejným vytkáním (dlouhým 12 cm), jako u přední části. Ve středu objektu je vytkaný motiv ve tvaru kosočtverce. Kde střed tvoří osnova, která je z bílé 20 mm široké keprovky. Pravá a levá strana kosočtverce je vytkaná zelenou keprovkou, širokou 10 mm, která zároveň tvoří osnovu i útek. To všechno je olemované bílou keprovkou, širokou 20 mm, která slouží také jako zavazování na krku a v bocích.

Jako první jsem si vytvořila střih na tuniku, který jsem pak přenesla na bílý bavlněný textilní materiál. Po přenesení střihu jsem si textilní materiál vystříhla a přední a zadní díl si obnitkovala společně s podsádkou. Následně jsem sešila oba díly k sobě. Pro vytvoření rozparků na bocích jsem boční švy sešila pouze do poloviny tuniky. Poté jsem si do průkrčníku všila podsádku a celou ji prošila. Pro začištění okrajů jsem ohnula obnitkované konce a prošila je na šicím stroji.

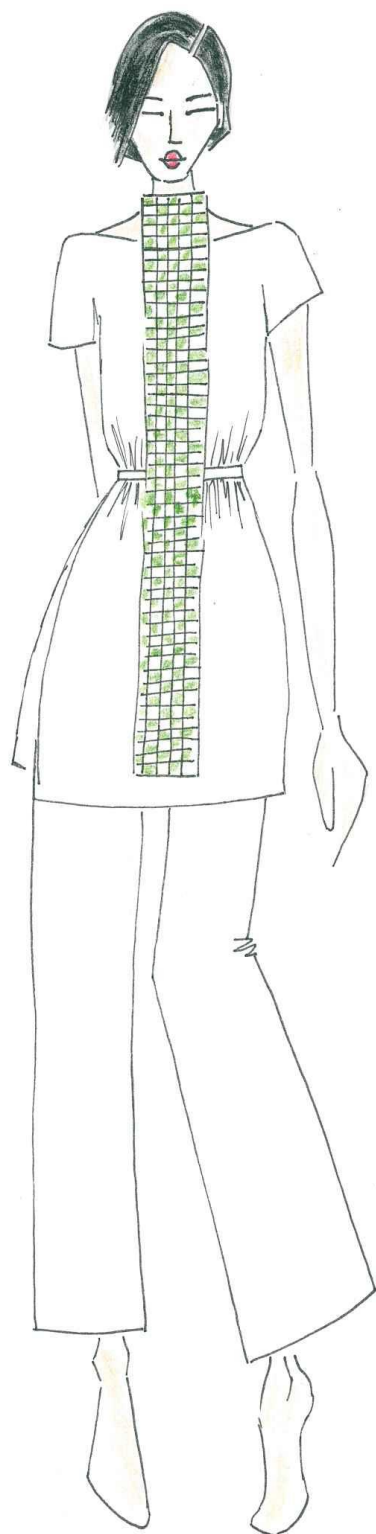
U bavlněných bílých kalhot je technický popis úplně stejný, jako u předešlých lněných kalhot. Nejprve jsem si opět vytvořila střih a provedla modelaci. Poté jsem střih přenesla na lněný textilní materiál a vystříhla přední a zadní díl kalhot. Vystřižené díly a záševky jsem zastehovala k sobě. Následně jsem vše prošila na šicím stroji a stehovací nit vypárala. Dále jsem na overlockovém stroji obnitkovala boční švy, krokové švy, sedové švy, dolní okraj a podsádku. Když vše bylo obnitkované, tak jsem do sedového švu zastehovala zdrhovadlo, které jsem následně prošila na šicím stroji. Nakonec se přišíla podsádku k pasovému okraji a zahrnul se dolní okraj nohavic, který se prošil na šicím stroji.

Údržba tkaného objektu:

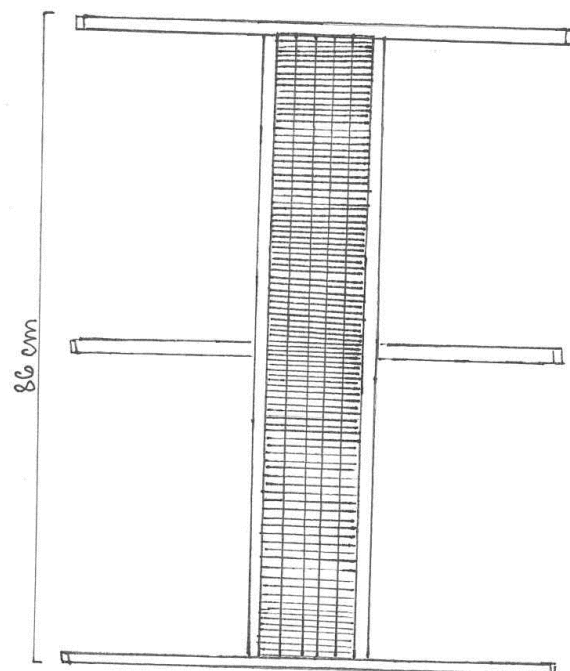
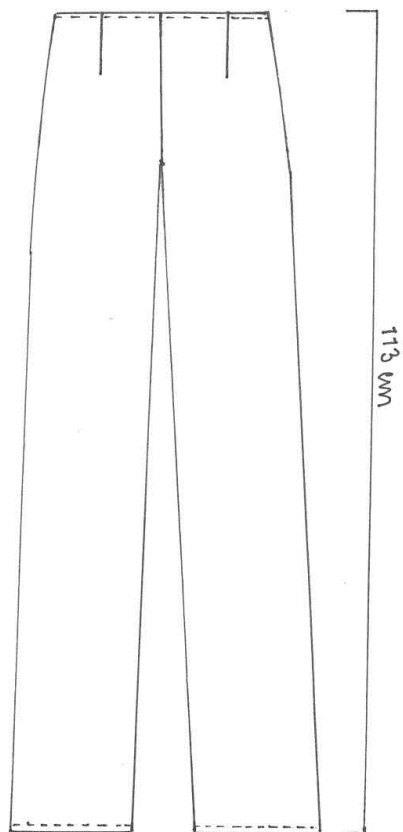
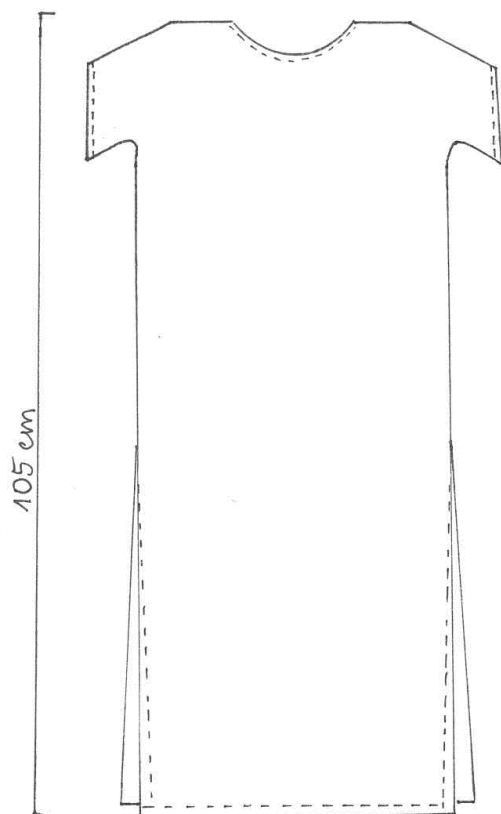
Údržba bavlněných oděvů:

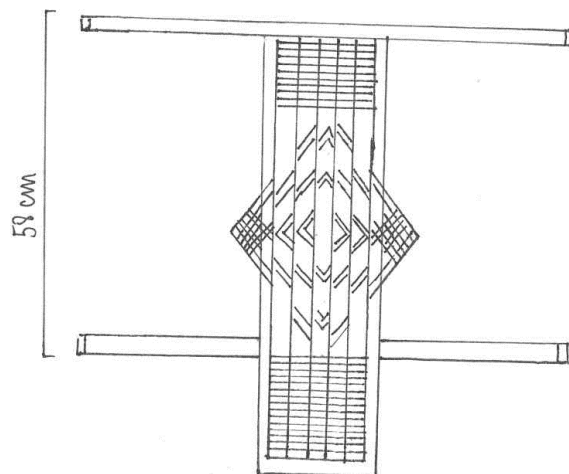
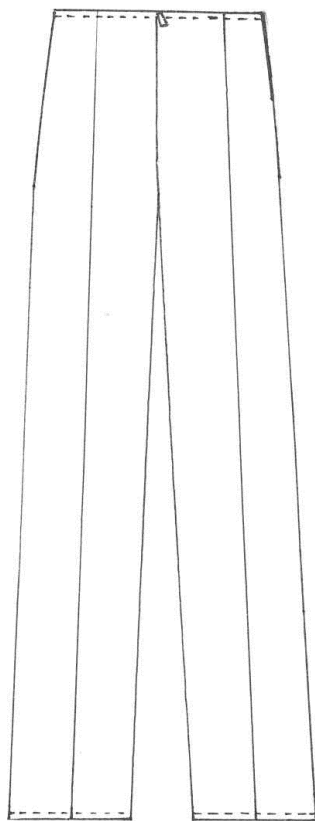
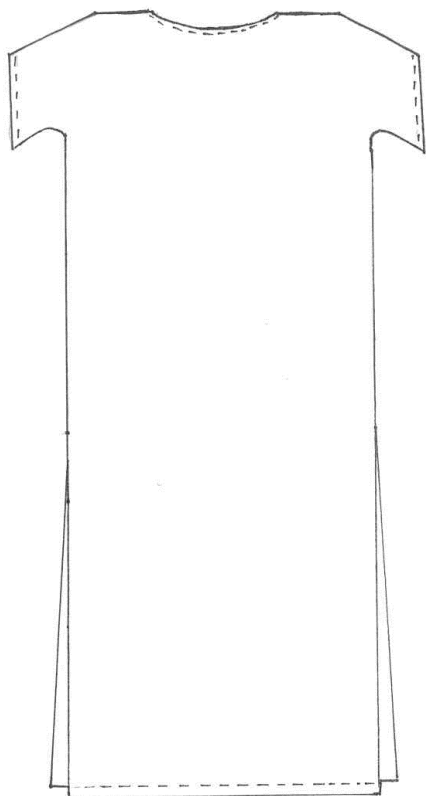

Návrh modelu 2

Technický nákres modelu 2 – přední pohled

Technický náčrt modelu 2 - zadní pohled

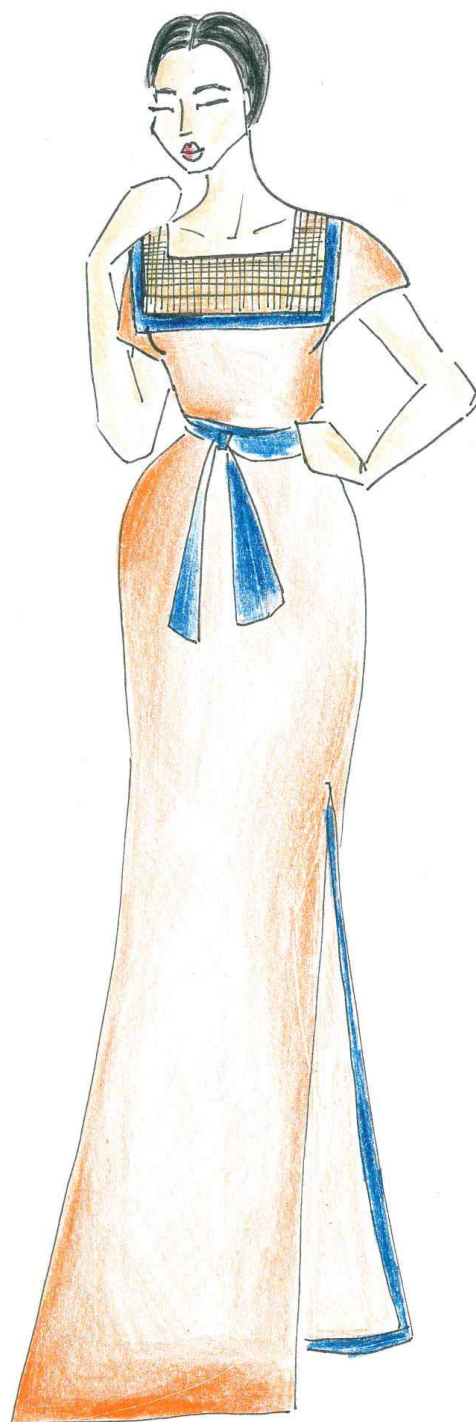

Model 3 – Oranžové tunikové šaty s horní tkanou částí

Na tunikové šaty jsem si podle vlastního návrhu vytvořila stříh a provedla modelaci. Poté jsem upravený stříh přenesla na textilní bavlněný materiál a vystříhla. Přední i zadní díl textilního materiálu jsem obnitkovala a poté sešila k sobě. Pro vytvoření rozparků na bocích jsem boční švy sešila pouze do poloviny tunikových šatů. Rozparky a okraje rukávů jsou olemované modrou keprovkou. Do horní přední i zadní části šatů je vsazený tkaný díl obdélníkového tvaru, který je tkaný béžovými keprovkami různých šíří. Kdy osnova je tkaná z keprovky, široké 8 mm a u útku se střídá šíře 8mm, 25 mm a 40 mm. Osnova s útkem se střídají, takže opět vzniká plátňová vazba. Vytkaný obdélníkový díl je našitý na tunikových šatech a olemovaný modrou keprovkou, širokou 40 mm.

Údržba tunikových šatů:

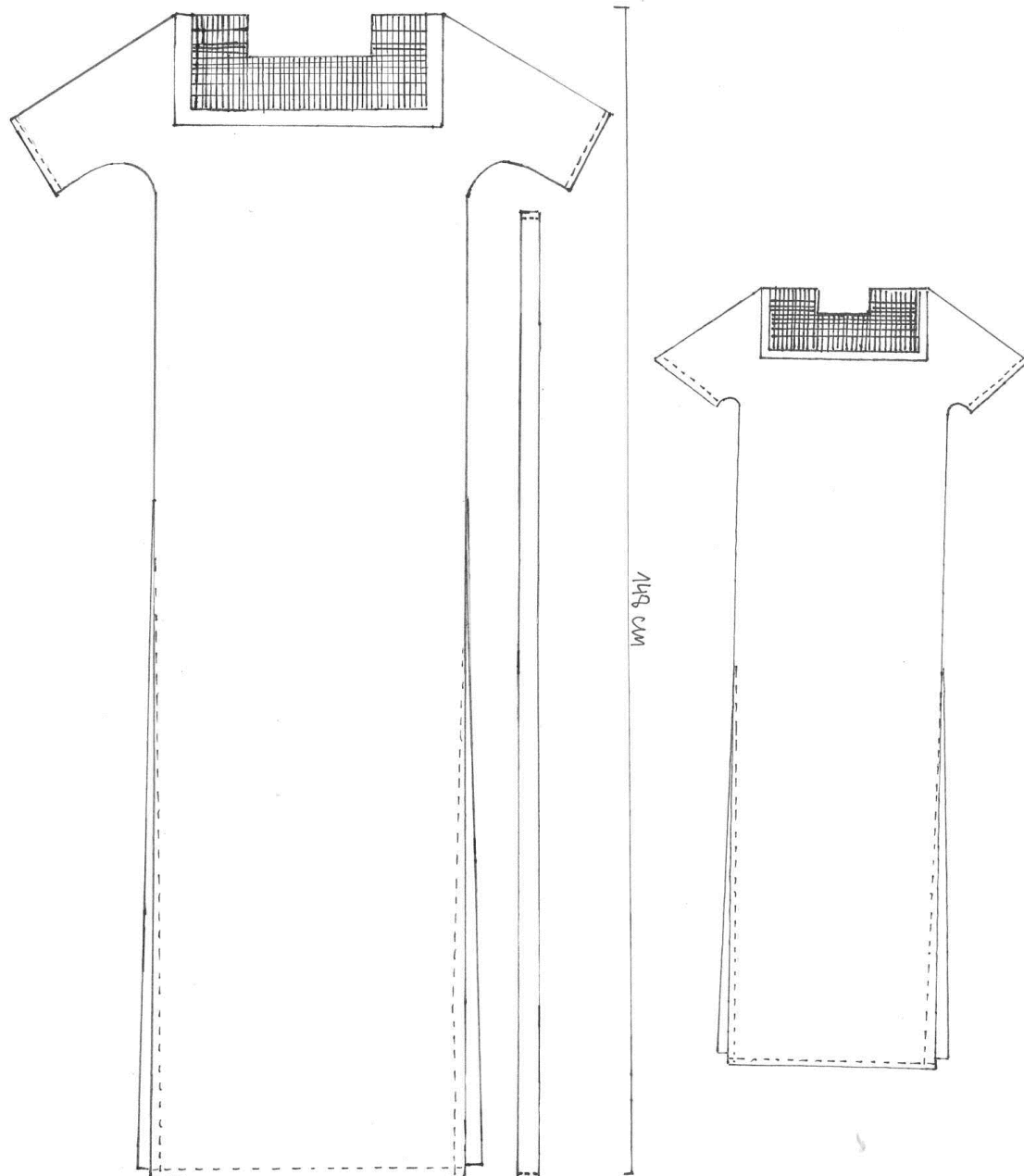

Návrh modelu 3

Technický nákres modelu 3

Přední pohled

Zadní pohled

Model 4 – Tunikový top a zavinovací šortky s tkanou částí

Tunikový top je ušitý z bílého lněného textilního materiálu. U tohoto topu jsem si nejprve vytvořila střih a provedla modelaci. Upravený střih jsem si přenesla na textilní materiál a poté vystříhla. Když byly jednotlivé díly vystřižené, sešily se k sobě a obnitkovaly na overlockovém stroji. Obnitkovala se také podsádka, která se následně všila do průkrčníku a poté z lící strany prošila. Dále se zahnul obnitkované okraje rukávů a dolní okraj topu, který se také prošil.

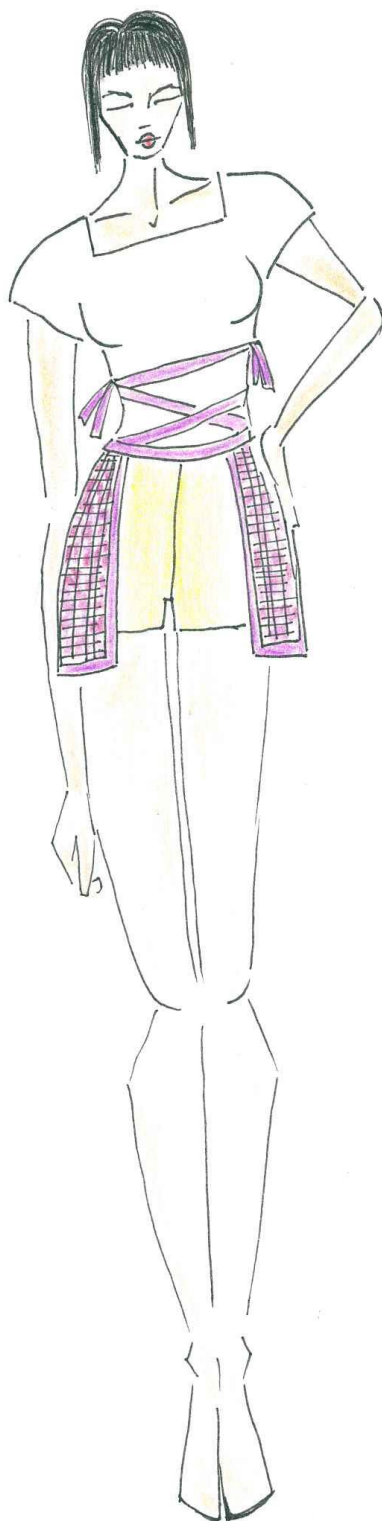
Zavinovací šortky jsou vytvořené ze dvou částí: tkaním keprovky a z textilního materiálu. Jako první jsem si vytvořila střih, u kterého jsem provedla modelaci. Která následně vypadala tak, že střed šortek (u předního i zadního dílu) je ušitý ze žlutého bavlněného textilního materiálu a boční strany jsou tkané keprovkou. Tkané díly se skládají ze čtyř obdélníkových částí, které jsou o pár centimetrů delší než střed šortek z textilního materiálu. Opět zde máme osnovu z keprovky, která je vytvořená ze světle levandulové keprovky, široké 20 mm. Útek nám tvoří keprovka barvy bordó, široké 20 mm. Tato tkaná část nám může připomínat šachovnici. Tkané díly jsou přišité ke středovému textilnímu materiálu a jsou olemované světle levandulovou keprovkou, širokou 20 mm. Textilní část šortek je začištěná obnitkovací nití, ta je zahnutá a prošitá. Pasový límec u šortek tvoří opět světle levandulová keprovka šíře 20 mm, která je na stranách prodloužená tak, aby se šortky mohly zavazovat víckrát kolem hrudníku až pod prsa.

Údržba lněného tunikového topu:

Údržba zavinovacích šortek:

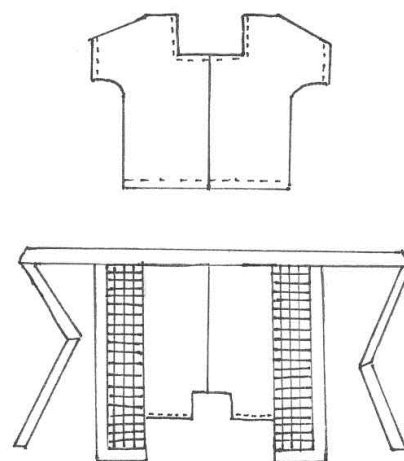
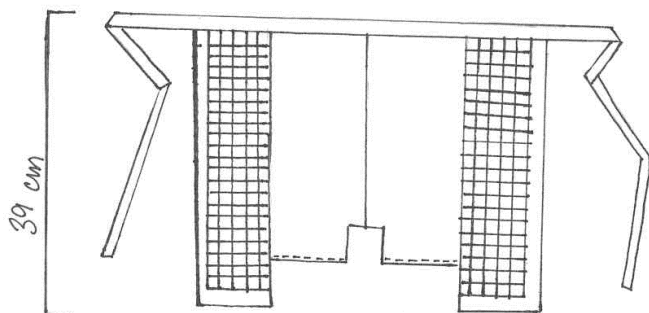
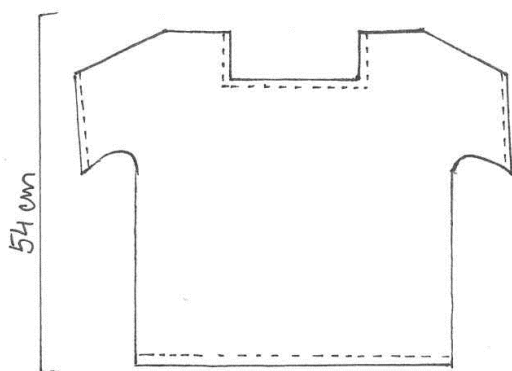

Návrh modelu 4

Technický nákres modelu 4

Přední pohled

Zadní pohled

Model 5 – Tkaná podprsenka se zavínovací sukni

Podprsenka je kombinovaná tkanou částí a částí textilního materiálu. Z textilního materiálu jsou vytvořené trojúhelníkové díly se záševky, které zakrývají prsa. Ramínka od podprsenky jsou tkané, kde osnova je tvořena keprovkou světle levandulovou a širokou 20 mm. Útek je tvořen keprovkou širokou 20 mm v bordó barvě. Jak trojúhelníky z textilního materiálu jsou připevněné ke tkanému pásu pod prsy, tak i ramínka jsou připevněné ke tkanému pásu na zádech. Pás je tkaný tak, že osnova je ze světle levandulové keprovky a útek z bordó keprovky. Z rubní strany je pás podšitý žlutou bavlněnou textilií. Pás je zakončený čtyřmi prodlouženými keprovkami na předním i zadním dílu pásu. Ty se poté svazují k sobě. Celá podprsenka je olemovaná světle levandulovou keprovkou.

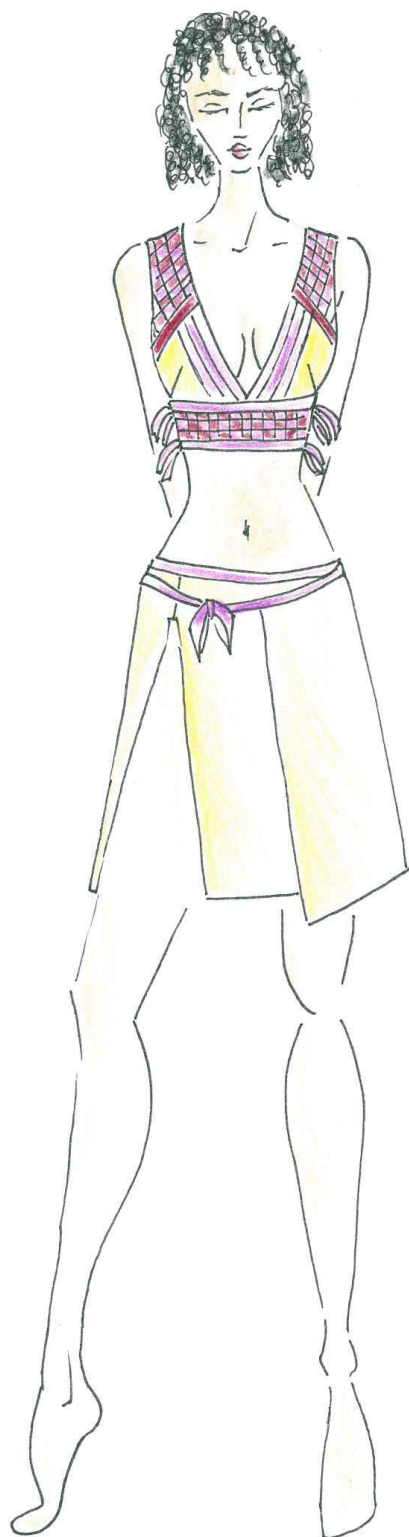
Zavínovací sukně je zhotovena ze žlutého bavlněného textilního materiálu. Jako první jsem si vytvořila stříh pro zavínovací sukni. Poté jsem provedla modelaci stříhu a nanesla na textilní materiál, který jsem v zápětí nastříhala. Vznikly my dva obdélníky. Ty jsem sešila v horní části sukně k sobě, aby vznikl požadovaný rozparek, musel být boční šev pouhých 5 cm dlouhý. Celou sukni jsem obnitkovala a poté zahnula a prošila. Pasový límeček je vytvořen ze světle levandulové keprovky, široké 20 mm. Keprovka u pasového límečku je prodloužená tak, aby se dala obmotat kolem pasu a zavázat.

Údržba podprsenky:

Údržba zavínovací sukně:

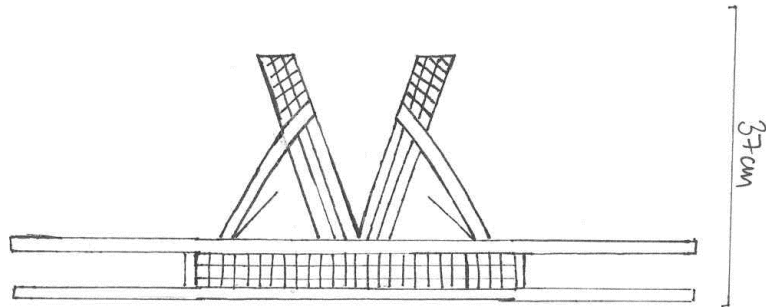

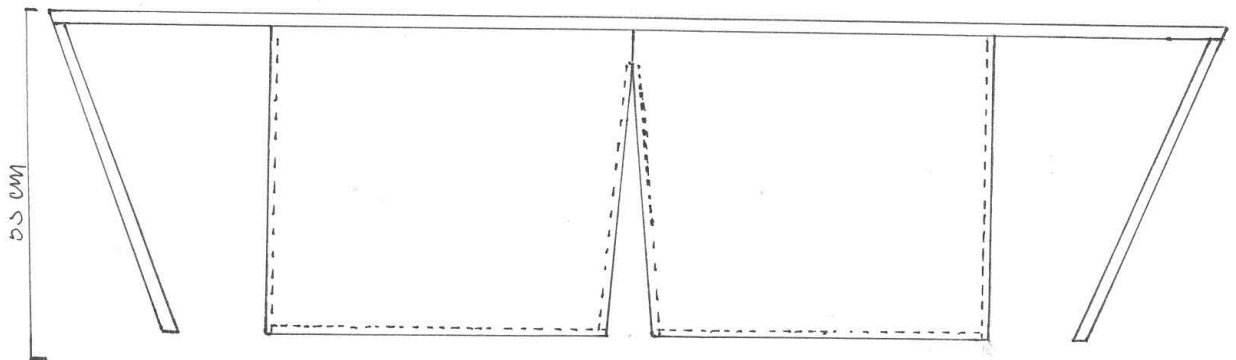
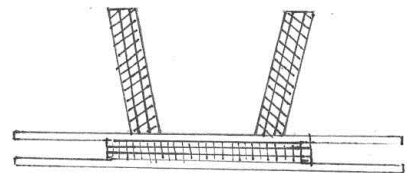
Návrh modelu 5

Technický nákres modelu 5

Přední pohled

Zadní pohled

Model 6 – Běžová bavlněná vesta s bodýčkem a tkaný objekt č. 2

U vesty jsem si jako první udělala stříh a poté přenesla na běžový bavlněný textilní materiál. Přenesený stříh na textilním materiálu jsem si vystříhla. Dále jsem zašila záševky na prsou a poté jsem sešila boční a ramenní švy předního a zadního dílu k sobě. Následně jsem díly a podsádku obnitkovala. Podsádku jsem všila do průkrčníku a prošila z lící strany. Poté jsem zahrnula obnitkované průramky, dolní okraj a přední střední okraje, které jsem olemovala z rubu běžovou keprovkou o šíři 8 mm.

Nejprve jsem si vytvořila stříh na body s nohavičkami. Poté jsem stříh přenesla na běžový pletený textilní materiál a vystříhla. Následně jsem vše zastehovala a obnitkovala k sobě na overlockovém stroji. Obnitkovala jsem také podsádku, kterou jsem všila do průkrčníku a z lící strany prošila. Okraje nohaviček a okraje rukávů jsem zahrnula a také prošila.

Tkaný objekt č. 2 je zhotovený z keprovky, která v přední části tvoří kosočtverec. Z kosočtverce vychází osnova z oranžové keprovky, široké 16 mm, která je na ramenou protkávaná zeleným keprem (útkem), širokým 10 mm a vytváří tak ramínka. Ty jsou přišité k pásu, který vede z přední části pod prsy až k zadní části pod lopatky a na zádech se šněruje.

Údržba bavlněné vesty:

Údržba bodýčka z pleteniny:

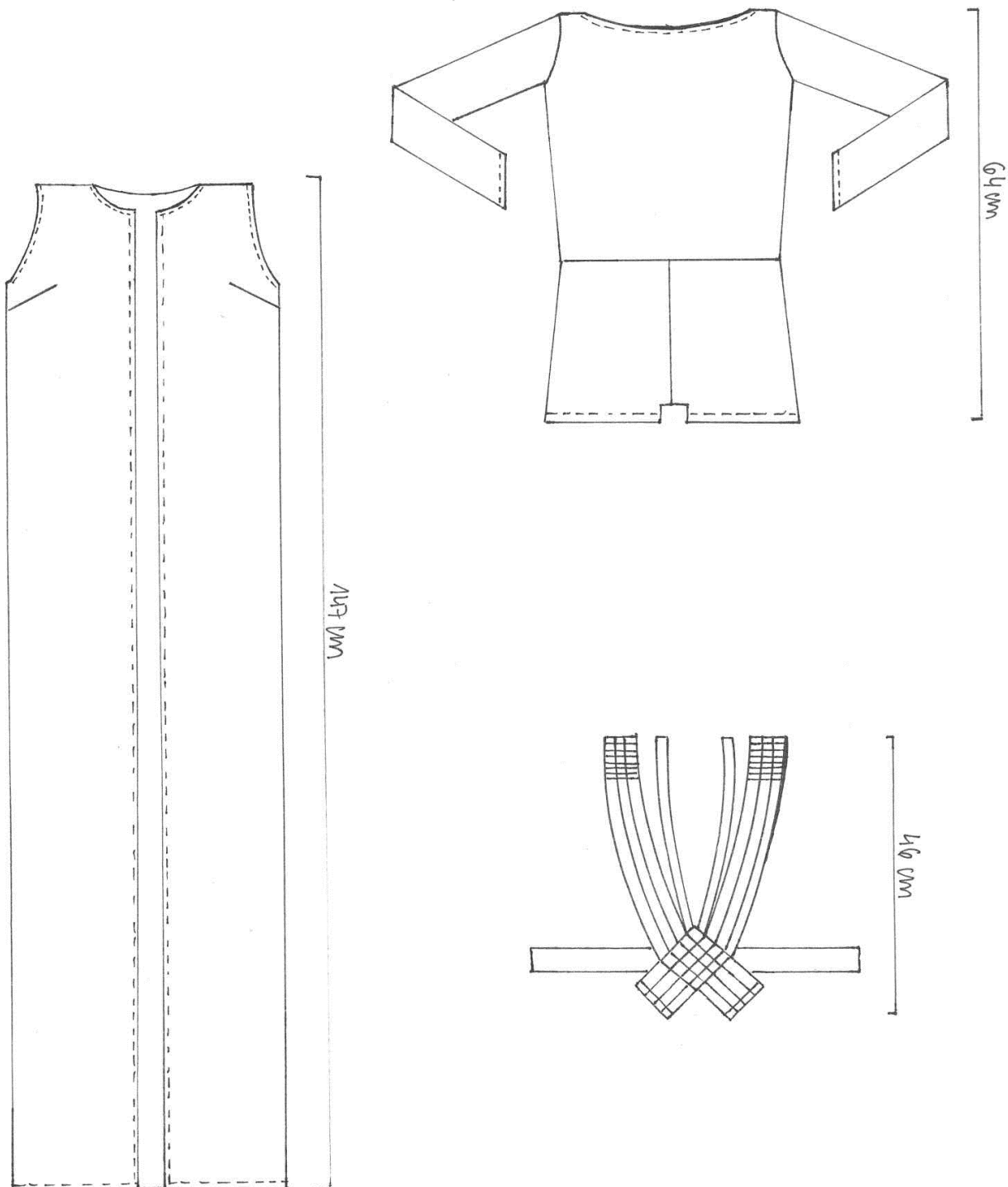
Údržba tkaného objektu č. 2:

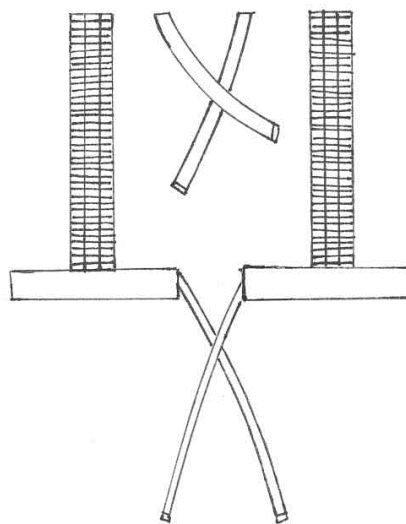
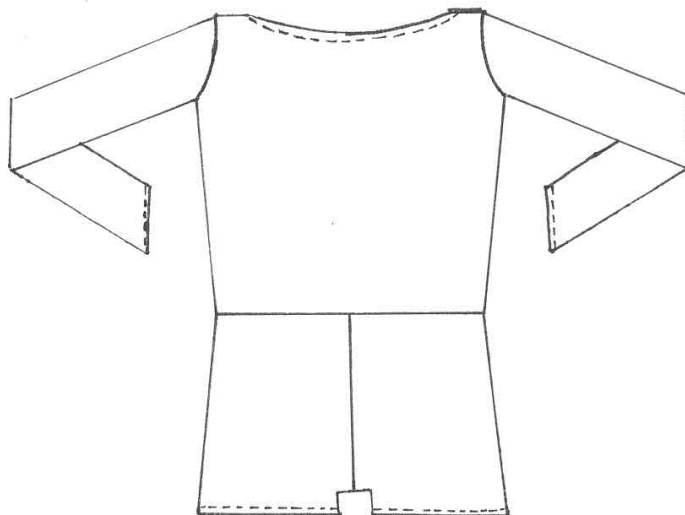
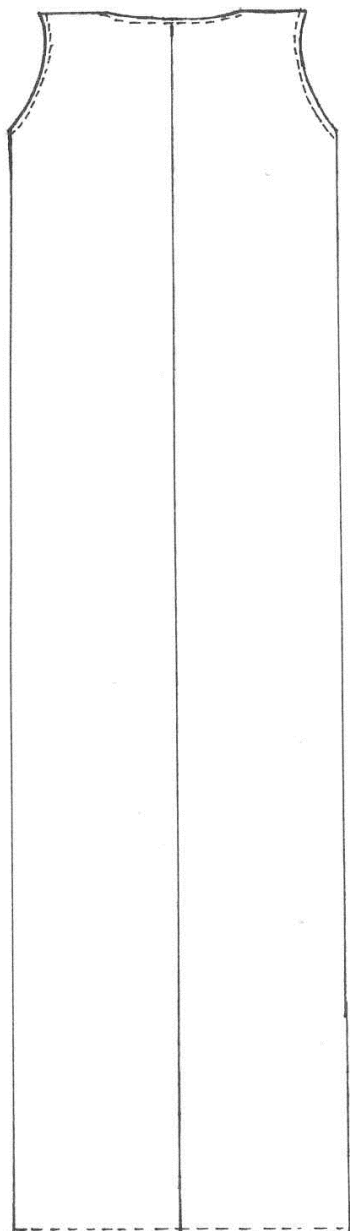

Návrh modelu 6

Technický náčrt modelu 6 – přední pohled

Technický nákres modelu 6 – zadní pohled

Model 7 – Černý bavlněný plášť s bodýčkem a tkaným objektem č. 3

Nejprve jsem si vytvořila střih na plášť, u kterého jsem provedla modelaci. Upravený střih jsem si přenesla na bavlněný textilní materiál a poté vystříhla. Následně jsem přišila záševky. Rukávy, podsádku, přední a zadní díl jsem obnitkovala. Zadní díl a dva přední díly jsem k sobě přišila na bocích. Dále jsem do průramků všila oba rukávy a do průkrčníku jsem všila podsádku, tu jsem na lící straně prošila. Zahnula jsem okraje rukávů a okraje středů, které jsem také prošila. Na dolní okraj jsem našila utkaný obdélník. Tento obdélník je utkaný ze světle levandulové keprovky, široké 20 mm, z tmavě levandulové keprovky, široké 14 mm a z tyrkysové keprovky, široké 10 mm.

Černé bodýčko s nohavičkami je ušité z bavlněné pleteniny. Nejprve jsem si vytvořila střih na bodýčko a provedla modelaci. Poté jsem vše přenesla na pletený textilní materiál a vystříhla. Dále jsem bodýčko obnitkovala a přišila k sobě. Všila jsem podsádku a zahnula jsem okraje rukávů a okraje nohaviček a celé prošila.

Tkaný objekt č. 3 je vytkaný z keprovek do obdélníku, který se váže kolem krku. Obdélník je vytkaný z keprovky světle levandulové, široké 20 mm a z tyrkysové keprovky, široké 10 mm. Z obdélníku visí na přední straně několik dlouhých tyrkysových keprovek, širokých 10 mm. Celý tento tkaný objekt jsem olemovala světle levandulovou keprovkou, která se zároveň váže za krkem.

Údržba bavlněného pláště:

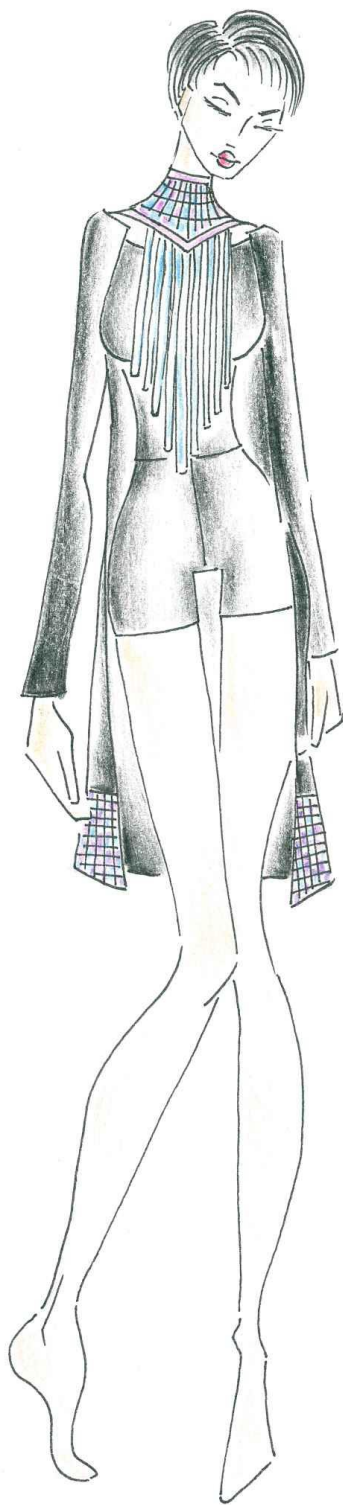

Údržba bodýčka z pleteniny:

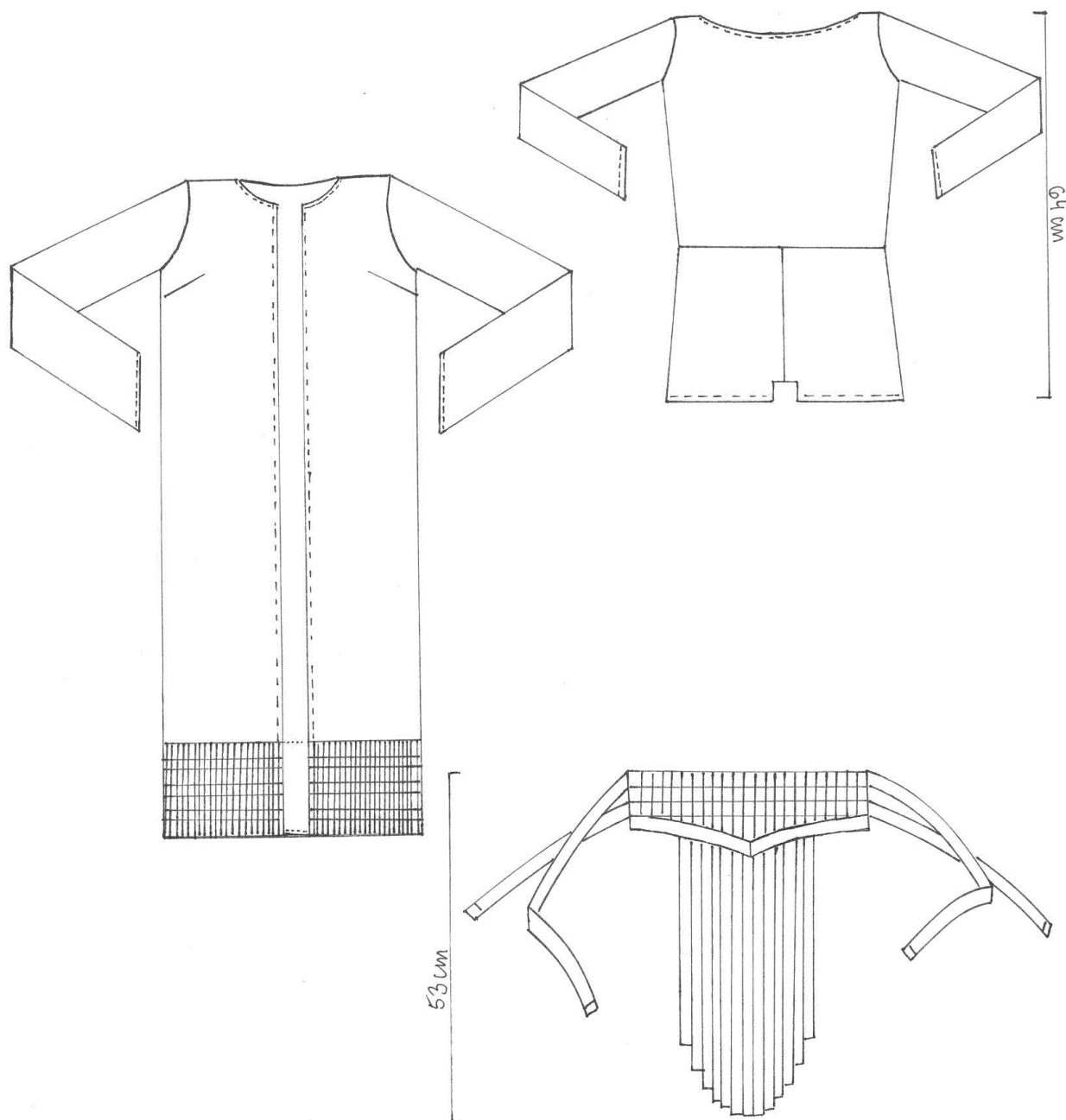
Údržba tkaného objektu č. 3:

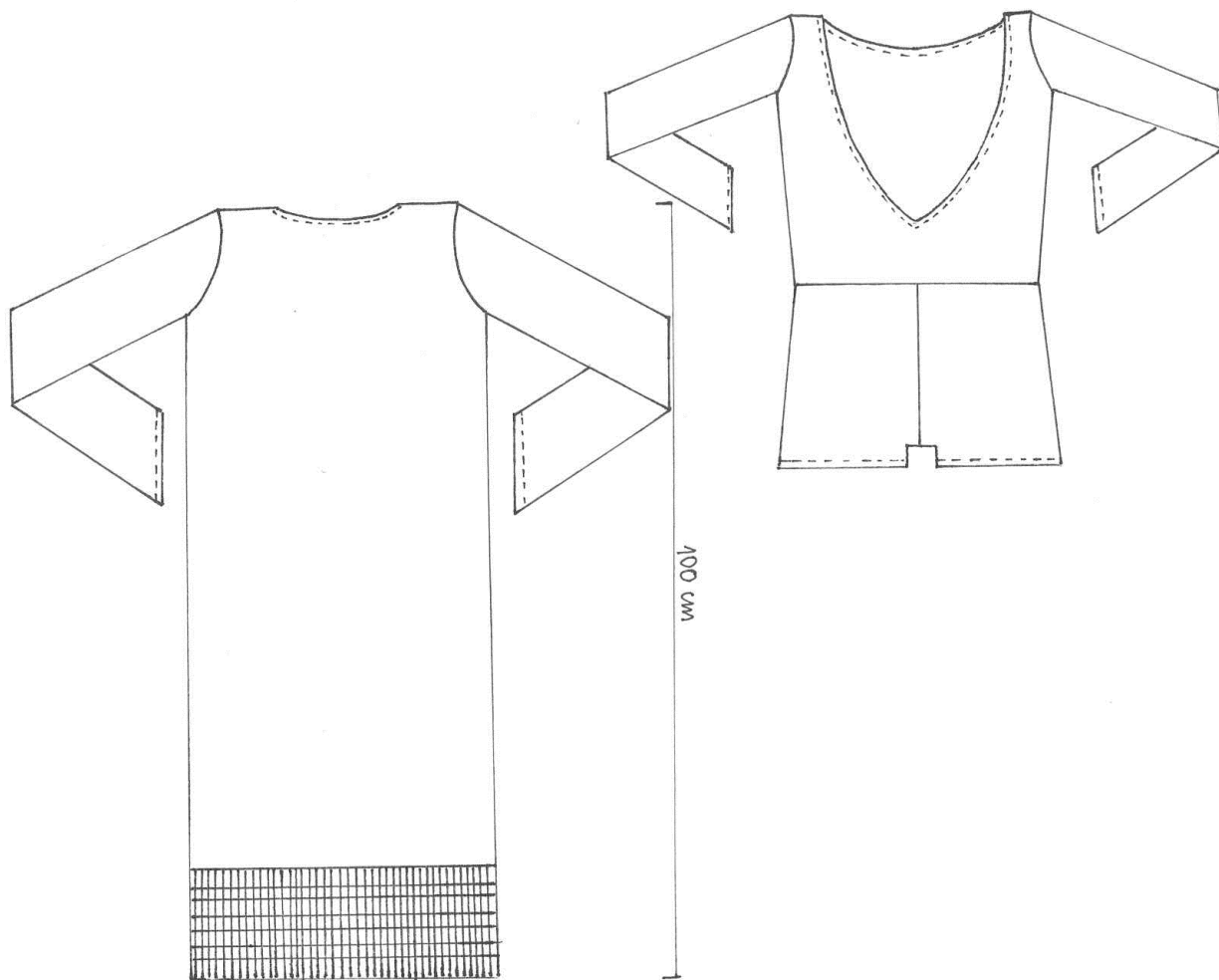

Návrh modelu 7

Technický náčrt modelu 7 – přední pohled

Technický nákres modelu 7 – zadní pohled

FOTODOKUMENTACE

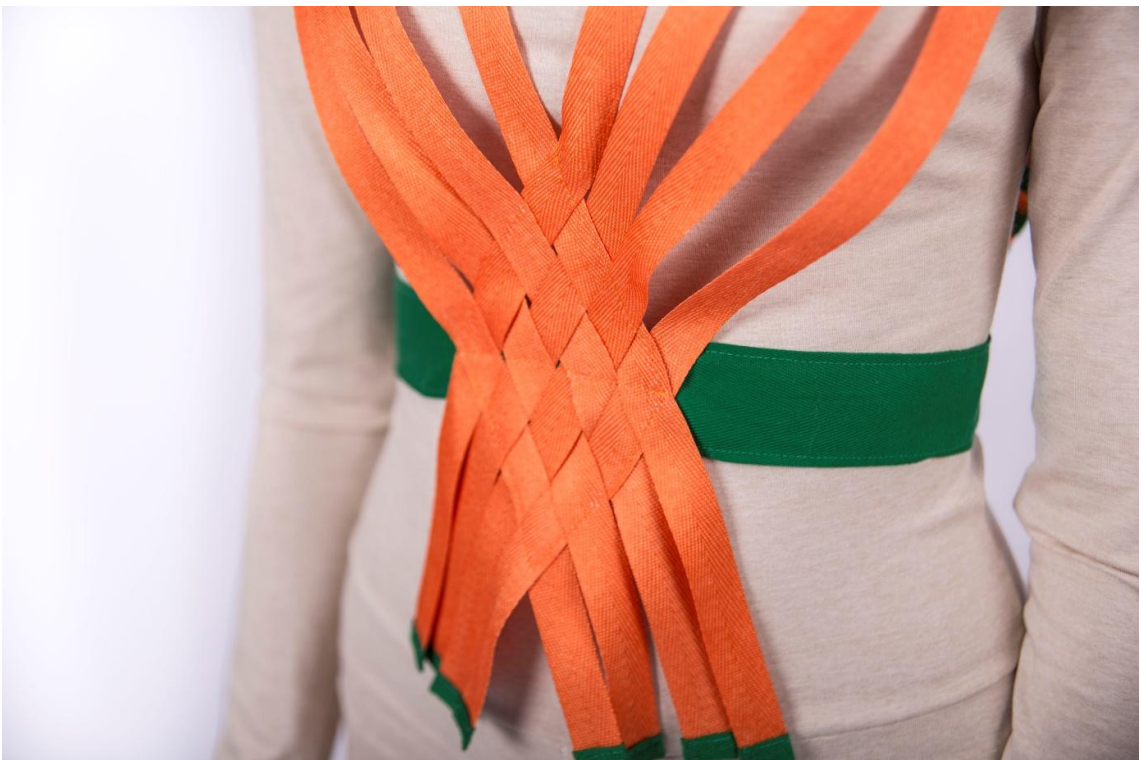
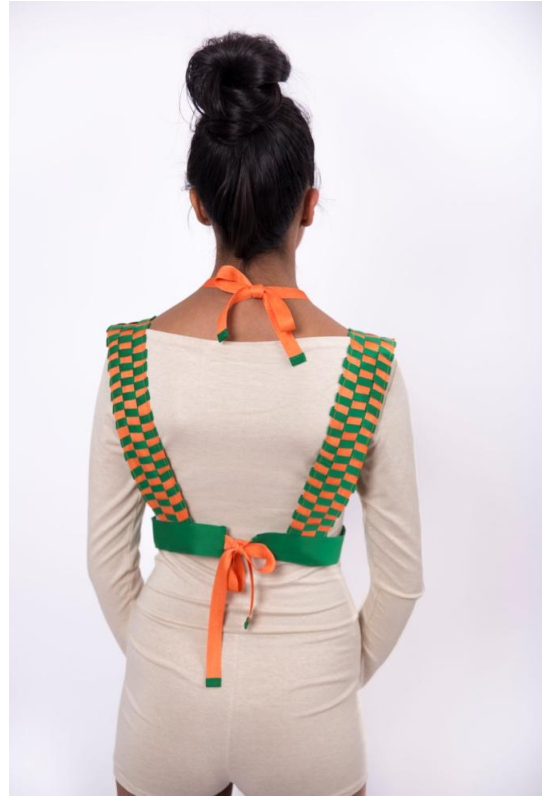

ZÁVĚR

Touto prací jsem získala mnoho cenných informací a nových dovedností, jak o historii Afriky, vývoji tamějších oděvů, tak i o jejich zpracování. Pokusila jsem se v této práci co nejlépe vystihnout vše, co jsem si nastudovala i to, co mě postupně napadalo. Na základě toho jsem vytvořila svoji vlastní kolekci oděvů. Při realizaci oděvů jsem se naučila pracovat i s novými prvky, jako bylo např. tkaní keprových proužků do určitých textilních objektů. Vytvořila jsem kolekci sedmi oděvů, kde jsem používala převážně přírodní textilní materiály. Práce mě velice bavila a doufám, že se bude líbit.

POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE

- [1] OLDEROGGE, Dmitrij Aleksejevič. *Umění černé Afriky*. 1969. Praha: Atria, 1969.
- [2] JIROUŠKOVÁ, Jana. Černá Afrika: Černá Afrika. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2003, 165 s. Dějiny odívání. ISBN 80-710-6367-3.
- [3] Ilustrovaná encyklopedie odívání: od tógy po krinolínu. 1. vyd. Bratislava: Perfekt, 2009, 351 s. ISBN 978-808-0464-301.
- [4] HULEC, Otakar. Dějiny Jižní Afriky. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 1997, 345 s. Dějiny států. ISBN 80-710-6247-2.
- [5] VEBA. *Veba* [online]. [cit. 2016-01-13]. Dostupné z: <http://www.veba.cz/cs/>
- [6] Africké umění: tanzánie-fashion. *Africké umění* [online]. [cit. 2016-01-13]. Dostupné z: <http://www.africkeumeni.cz/tanzanie-fashion.php>
- [7] Africký import. *Africký import* [online]. [cit. 2016-01-13]. Dostupné z: <http://africkyimport.cz/textil.html>
- [8] Vlisco. *Vlisco* [online]. [cit. 2016-01-13]. Dostupné z: <https://www.vlisco.com/en/>
- [9] Africký textil: *Adire* [online]. [cit. 2017-02-01]. Dostupné z: <http://www.aso-oke.cz/adire.html>

ZDROJE OBRÁZKŮ

[10] doc. ak. mal. Emilii Frydecké

[11] [online]. In: . [cit. 2017-05-01]. Dostupné z:

<https://textilessudouest.wordpress.com/2016/01/19/teeny-tiny-weaving/comment-page-1/> <http://about.vlisco.com/> <http://creativeroots.org/2010/05/vlisco-may-2010-collection/> <https://www.africanprintinfashion.com/2014/10/just-splendid-new-vlisco-collection.html> <http://v-inspired.vlisco.com/looks/floral-java-jacket/>

[12] [online]. In: . [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <http://africkyimport.cz/textil.html>

[13] [online]. In: . [cit. 2017-05-01]. Dostupné z:

<http://www.mustafahassanali.net/collections/samww2015.html>

[14] [online]. In: . [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <http://www.chizika.com/>

[15] [online]. In: . [cit. 2017-05-01]. Dostupné z:

<http://keywordsuggest.org/gallery/425251.html>

[16] [online]. In: . [cit. 2017-05-01]. Dostupné z:

<http://afrohairandbeautylivefashion.blogspot.cz/2011/04/afro-chique.html>
<http://lookbook.nu/look/1703293-Afrochique-African-Warrior-Chic>
https://cz.pinterest.com/the_dillionaire/khetkhum-clothing/

[17] [online]. In: . [cit. 2017-05-01]. Dostupné z:

<https://www.360nobs.com/2011/12/360fashion-spotlight-zed-eye-now-sells-on-asos/>

Znaky údržby [online]. In: . [cit. 2017-05-01]. Dostupné z:

<http://www.dokonalydomov.cz/symboly-udrzby-textilii/>